

Burmistrz Miasta Czarnków

Czarnków, 2 stycznia 2017r.

K.1710.1.2017

Regionalna Izba Obrachunkowa
w Poznaniu
ul. Zielona 8
skrytka pocztowa 223
60-967 Poznań 9

Odpowiadając na pismo nr WK-0911/60/2015/1 dotyczące sposobu wykonania wniosku pokontrolnego zawartego w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 1 czerwca 2016r. sformułowanego w pkt. 7 ppkt. 2 uprzejmie zawiadamiam, że zalecenie zostało wykonane. Niewykorzystane środki z roku 2015 w kwocie 27.892 zł zostały wprowadzone do budżetu miasta na sesji Rady Miasta Czarnków w dniu 27 października 2016r., nr uchwały: XXX/173/2016. Zgodnie z zaleceniem środki zostały przeznaczone na przeciwdziałanie alkoholizmowi.

Z poważaniem

BURMISTRZ

Wacław Strugała

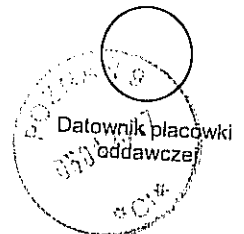
POTWIERDZENIE ODBIORU

Rodzaj pisma

Numer pisma ... *K.1710.1.2017* ...

Z dnia

Doręczenie niniejszej przesyłki następuje na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.)

URZĄD MIASTA
64-700 CZARNKÓW, Pl. Wolności 6
wój. wielkopolskie...
tel. (067) 255-28-01, fax (067) 255-26-77
NIP 763-00-18-548 Regon.000524565
(nazwa i adres nadawcy przesyłki)

Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu

ul. Zielona 8, 61-851 Poznań

tel.: 85 95 710; fax: 85 31 332; e-mail: poznan@rio.gov.pl

adres do korespondencji: skrytka pocztowa nr 223; 60-967 Poznań 9

Poznań, dnia 02 stycznia 2017 r.

WK-0911/60/2015/1

URZĄD MIASTA CZARNKÓW

WPLYNEŁO

dnia 02. STY. 2017

L. dz. 39

Znak sprawy

podpis

Pan
Franciszek Strugała
Burmistrz
Miasta Czarnków

FS + SE
Pr. audyt
02.01.2017

W związku z upływem ustawowego terminu poinformowania Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu o sposobie wykonania ewentualnie o przyczynie niewykonania wniosków pokontrolnych zawartych w wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Pana w dniu 02 czerwca 2016 r., na które złożył Pan zastrzeżenia w dniu 04 lipca 2016 r., uprzejmie przypominam, że stosownie do przepisów art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561) kontrolowana jednostka przekazuje przedmiotową informację w terminie 30 dni od daty otrzymania wystąpienia. Zgodnie z przepisami art. 9 ust. 5 ustawy bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem. W dniu 13 lipca 2016r. uchwałą Nr 14/802/2016 Kolegium oddaliło wniesione zastrzeżenia, a uchwała została przekazana Panu w dniu 15 lipca 2016 r.

Z uwagi na to, że do dnia dzisiejszego nie wpłynęła do tut. Izby informacja o sposobie wykonania, ewentualnie o przyczynie niewykonania wniosku pokontrolnego sformułowanego w pkt. 7 ppkt.2, objętego zastrzeżeniami, proszę o niezwłoczne przedłożenie tej informacji.

PREZES IZBY

Grażyna Wróblewska

Uchwała Nr 14/802/2016
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 13 lipca 2016 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 5a i art. 25b ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

postanawia

po rozpatrzeniu wniesionego przez Burmistrza Miasta Czarnków pismem z dnia 01.07.2016 r. (wpływ do Izby dnia 04.07.2016 r.), zastrzeżenia do wniosku pokontrolnego sformułowanego w pkt 7 ppkt 2 wystąpienia pokontrolnego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 01 czerwca 2016 r. znak sprawy WK-0911/60/2015

oddalić wniesione zastrzeżenia

UZASADNIENIE

Na podstawie wyników kompleksowej kontroli gospodarki finansowej Miasta Czarnkowska pismem z dnia 01 czerwca 2016 r. Nr WK-0911/60/2015 Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu skierowała do Burmistrza Miasta Czarnków wystąpienie pokontrolne, w którym przedstawione zostały nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli oraz sformułowanych zostało 29 wniosków pokontrolnych. Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone na podstawie wyników kompleksowej kontroli gospodarki finansowej, zakończonej podpisaniem protokołu kontroli w dniu 5 kwietnia 2016 r.

Burmistrz jako kierownik jednostki kontrolowanej został powiadomiony o przysługującym mu na podstawie art. 9 ust. 1a ustawy prawie odmowy podpisania protokołu kontroli i złożenia w ciągu 3 dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyny tej odmowy i nie skorzystał z tego uprawnienia.

Wnosząc zastrzeżenie w piśmie z dnia 01.07.2016 r. (wpływ do Izby dnia 04.07.2016 r.) do wniosku pokontrolnego Nr 7 ppkt 2 wystąpienia pokontrolnego, który został sformułowany na podstawie nieprawidłowości opisanej w pkt. 12 (strona 20) Burmistrz Miasta Czarnków podał, że:

„Na podstawie art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych niniejszym zgłaszam zastrzeżenie do pkt 7 ppkt.2 wniosków pokontrolnych zawartych w wystąpieniu pokontrolnym WK-0911/60/2015 z dnia 1 czerwca 2016r.

Kontrolujący wskazali na konieczność przywracania niewykorzystanych środków w latach kolejnych na przeciwdziałanie alkoholizmowi i przeciwdziałanie narkomanii (art. 18² ustawy z dnia 26.10.1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

W obrocie jest kilka kategorii środków, z których dochody muszą być wydawane na konkretne cele jak np. dochody z opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska. Tworzy się dla nich odrębne załączniki w budżecie a środki w ciągu roku wydaje zgodnie z przeznaczeniem. Art. 263 ustawy o finansach publicznych wskazuje jednak na roczność budżetu a co za tym idzie niezrealizowane kwoty wydatków budżetowych wygasają z upływem roku budżetowego. Ustawodawca nie przewidział żadnego mechanizmu przywracania tych środków do budżetu a szczególnie już w przypadku gdy gmina osiąga niedobór na koniec roku (jak po

roku 2015). Do podobnych wniosków dochodzą również organy kontroli. Potwierdza to także RIO w Kielcach w piśmie z dnia 14 lipca 2015r. Pismo wskazuje, że gmina nie ma obowiązku przeznaczania niewykorzystanych w poprzednim roku środków na te same cele w roku kolejnym. Środki te będące ogólną nadwyżką można przeznaczyć w kolejnym roku na dowolne cele.

W związku z powyższym uważam, że we wskazanym wniosku pokontrolnym dokonano naruszenia prawa poprzez błędną wykładnię art. 18² ustawy z dnia 26.10.1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi."

Kolegium Izby rozpatrując wniesione zastrzeżenie ustaliło co następuje.

Ze zwrotnego potwierdzenia odbioru wystąpienia pokontrolnego wynika, że zostało ono doręczone Burmistrzowi Miasta Czarnków w dniu 06.06.2016r. Zatem termin na wniesienie zastrzeżeń, o którym mowa w art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych - upływał w dnio 20.06.2016 r., a zastrzeżenie wniesione zostało pismem z dnia 01.07.2016 r., które wpłynęło do Izby dnia 04.07.2016 r. Na podstawie powyższego Kolegium Izby stwierdza, że stosownie do przepisów art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych zastrzeżenia zostały wniesione po terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Stosownie do przepisów art. 9 ust. 2, 3 i 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561) na podstawie wyników kontroli izba kieruje do kontrolowanej jednostki wystąpienie pokontrolne, wskazując źródła i przyczyny nieprawidłowości, ich rozmiary, osoby odpowiedzialne oraz wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności. Wystąpienie pokontrolne przekazuje się kontrolowanej jednostce nie później niż w terminie 60 dni od dnia podpisania protokołu kontroli (art. 9 ust. 2). Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do kolegium izby (art. 9 ust. 3). Zastrzeżenie składa **właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni** od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem prezesa izby (art. 9 ust. 4).

Wskazany powyżej termin złożenia zastrzeżeń uznawany jest za ostateczny i nieprzywralalny - po jego upływie wniesione zastrzeżenia winny być pozostawione bez rozpatrzenia. Jak stwierdza się w doktrynie w kwestii ewentualnego przywrócenia terminu trudno wskazać sytuację uzasadniającą taką decyzję. Wniosek taki wynika m.in. z ogólnych standardów kontroli wewnętrznej wymagających zapewnienia funkcjonowania jednostki w każdym czasie i okolicznościach.

Zatem według oceny Kolegium Izby zasadnym jest oddalenie zastrzeżeń wniesionych przez Burmistrza Miasta Czarnków ze względów formalnych z uwagi na wniesienie ich po terminie.

Uwzględniając powyższe postanowiono jak w sentencji

Na niniejszą uchwałę nie przysługuje skarga do Sądu Administracyjnego

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Poznaniu

Grażyna Wróblewska

Regionalna Izba Obrachunkowa
w Poznaniu

ul. Zielona 8, 61-851 Poznań

tel.: 85 95 710; fax: 85 31 332; e-mail: poznan@rio.gov.pl

adres do korespondencji: skrytka pocztowa nr 223; 60-967 Poznań 9

Poznań, dnia 15 lipca 2016r.

WK-0915/8/2016

URZĄD MIASTA CZARNKÓW
WPEŁNYŁO

dnia 18. LIP. 2016
L.dz. 5392... zał. 1
Znak sprawy
podpis

Pan
Franciszek Strugała
Burmistrz
Miasta Czarnków

Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu w załączeniu przekazuje uchwałę Kolegium Izby Nr 14/802/2016 podjętą w dniu 13 lipca 2016r. w odniesieniu do wniesionych przez Pana Burmistrza zastrzeżeń do wniosku zawartego w wystąpieniu pokontrolnym Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu Nr WK-0911/60/2015, z dnia 01 czerwca 2016r.

PREZES IZBY

Grażyna Wróblewska
Grażyna Wróblewska

Do wiadomości:
Rada Miasta Czarnków

*Regionalna Izba Obrachunkowa
w Poznaniu*

ul. Zielona 8, 61-851 Poznań

tel.: 85 95 710; fax: 85 31 332; e-mail: poznan@rio.gov.pl

adres do korespondencji: skrytka pocztowa nr 223; 60-967 Poznań 9

Poznań, dnia 14 lipca 2016 r.

WA-0280/49/2016

URZĄD MIASTA CZARNKÓW
WPLYNEŁO

dnia 18. LIP. 2016
L.dz. 5383 zal. 1 FS + GN 18.07.2016
Znak sprawy
podpis
Pan
Franciszek Strugała
Burmistrz
Miasta Czarnków

W związku z zastrzeżeniem wniesionym pismem z dnia 1 lipca 2016 r. znak K.1710.2.2016 (doręczonym w dniu 4 lipca 2016 r.) do wniosku pokontrolnego sformułowanego w pkt 7 ppkt 2 wystąpienia pokontrolnego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 1 czerwca 2016 r. znak WK-0911/60/2015, a także w związku z pismem z dnia 20 czerwca 2016 r. znak GN.6810.1.2016 (doręczonym w dniu 23 czerwca 2016 r.), w którym sformułowano zapytanie dotyczące ewidencjonowania gruntów, tut. Izba wyjaśnia, co następuje.

I. Wykorzystywanie środków uzyskanych z opłat za wydawane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu uchwałą Nr 14/802/2016 z dnia 27 lipca 2016 r. postanowiło oddalić wniesione zastrzeżenie z uwagi na wniesienie go po terminie określonym w art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561).

Niemniej jednak w związku z wątpliwościami zgłoszonymi w zastrzeżeniach tut. Izba wskazuje, że zgodnie z art. 42 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.) środki publiczne pochodzące z poszczególnych tytułów nie mogą być przeznaczane na finansowanie imiennie wymienionych wydatków, chyba że odrębna ustawa stanowi inaczej. Sformułowana w ww. przepisie zasada, nazywana w literaturze zasadą jedności materialnej budżetu albo zasadą nefunduszowania, oznacza organizację budżetu jako jednej puli środków, którego całość dochodów przeznaczana jest na całość wydatków i wewnątrz którego nie ma

powiązania określonych dochodów z określonymi wydatkami (W. Miemiec, Struktura budżetu gminy w: Samorządowy poradnik budżetowy).

Od zasady tej ustawy wprowadzają wyjątki wiążąc ściśle dochody z określonych źródeł z równie ściśle określonymi wydatkami. I tak zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487, z późn. zm.) dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację:

- 1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

- i nie mogą być przeznaczane na inne cele.

W ocenie tut. Izby analiza treści przepisu art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nie pozostawia wątpliwości co do zamiaru ustawodawcy zobowiązania gmin do przeznaczenia uzyskiwanych środków finansowych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wyłącznie na finansowanie zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii, określonych w gminnych programach.

Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 24 listopada 1998 r. (K 22/98, LEX 34617) stwierdził, że niewątpliwe jest, że art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości [...] ogranicza samodzielność gminy, w zakresie wydatkowania dochodów pochodzących z pozyskiwanych opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w ten sposób, że nakłada na gminy obowiązek ich przeznaczenia wyłącznie na realizację zadań określonych w gminnych programach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Trybunał Konstytucyjny wskazał, że ocena charakteru rozpatrywanej regulacji prowadzi do wniosku, iż mimo że nie jest to odrębny fundusz celowy, bowiem zarówno gromadzenie jak i wydatkowanie środków odbywa się w ramach budżetu gminy, jest to z pewnością forma wyodrębnienia środków finansowych o charakterze funduszowym, której podstawowa funkcja zbieżna jest z funkcją funduszu celowego.

Biorąc powyższe pod uwagę w opinii tut. Izby zasada roczności budżetu nie dotyczy dochodów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i wydatków na przeciwdziałanie alkoholizmowi lub narkomanii. Dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń powinny zostać wydatkowane na przeciwdziałanie alkoholizmowi lub narkomanii w miarę możliwości w roku bieżącym lub w latach następnych, zatem środki te nie powinny wygasnąć z upływem roku budżetowego. W przypadku uzyskania dochodów wyższych niż planowane, bądź niepełnego zrealizowania wydatków na przeciwdziałanie alkoholizmowi lub narkomanii należy zaplanować wydatki w kolejnych latach w kwocie obejmującej niewykorzystane środki z lat poprzednich.

Stanowisko takie było prezentowane w odpowiedziach kierowanych przez Izbę na zapytania jednostek samorządu terytorialnego (np. w piśmie z dnia 2 kwietnia 2015 r. znak WA-0280/33/2015 do Wicemarszałka Województwa Wielkopolskiego).

Na posiedzeniu Parlamentarnego Zespołu ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień w dniu 9 czerwca 2016 r. Przewodnicząca Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych przedstawiła wyniki kontroli prowadzonych przez Regionalne Izby Obrachunkowe w zakresie prawidłowości wykorzystywania środków uzyskanych z opłat za wydawane przez gminy zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Przewodnicząca poinformowała m.in., że Izby zwracają uwagę na to, aby niewydatkowane w danym roku środki z opłat na cele wynikające z ustawy nie zostały przeznaczone w kolejnych latach na inne zadania gminy. Aby temu zapobiec formułowane są zalecenia, aby w przypadku kwoty niewydatkowanych w danym roku środków z opłat – plan wydatków na cele wymienione w art. 18² ustawy, w kolejnym roku budżetowym był wyższy od planowanych na dany rok dochodów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych o środki niewydatkowane w roku poprzedzającym (latach poprzednich).

Organom wykonawczym gmin, w których stwierdzono nieprawidłowości w planowaniu, izby zalecały przeznaczenie pełnej kwoty dochodów z opłat na realizację celów określonych w art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

W załączeniu kopia pełnego zapisu przebiegu posiedzenia Parlamentarnego Zespołu ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień w dniu 9 czerwca 2016 r.

II. Ewidencja gruntów jako środków trwałych.

Zgodnie z objaśnieniami wstępnymi do klasyfikacji środków trwałych zawartymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków

Trwałych (KŚT) (Dz. U. z 2010 r. Nr 242, poz. 1622) zakres rzeczowy środków trwałych objętych grupą „0 – Grunty” określono w oparciu o rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2015 r. poz. 542 z późn. zm.).

Stosownie do treści § 9 ust. 1 ww. rozporządzenia działkę ewidencyjną stanowi ciągły obszar gruntu, położony w granicach jednego obrębu, jednorodny pod względem prawnym, wydzielony z otoczenia za pomocą linii granicznych. Liczne orzeczenia wskazują, iż obszar gruntu jednorodny pod względem prawnym to obszar gruntów stanowiących przedmiot prawa własności tej samej osoby (współwłasności tych samych osób) – por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 8 września 2015 r., I OSK 2404/14, LEX nr 1985825.

W wyroku z dnia 14 października 2010 r., II GSK 864/09, LEX nr 746286 NSA w Warszawie przyjął, że „Pojęcia działki ewidencyjnej bez względu na znajdujący się na niej rodzaj użytku rolnego nie można traktować jako równoznacznego z pojęciem działki rolnej. Relacje pomiędzy działką rolną, a działką ewidencyjną mogą kształtować się różnie. Działka rolna może, ale nie musi zajmować całej powierzchni działki ewidencyjnej, może też być położona na kilku graniczących ze sobą działkach ewidencyjnych, może także na jednej działce ewidencyjnej znajdować się kilka działek rolnych. To rolnik decyduje ile działek rolnych, o jakiej wielkości i z jakim rodzajem uprawy, położonych na jakich działkach ewidencyjnych zgłosi we wniosku o płatności.”.

Podobne stanowisko zajął WSA w Poznaniu w wyroku z dnia 9 marca 2016 r., IV SA/Po 978/15, LEX nr 2012758, wskazując, że „Należy podkreślić, że istota prowadzenia ewidencji gruntów i budynków sprowadza się do ciągłej aktualizacji w operacie ewidencyjnym zbioru informacji podmiotowych i przedmiotowych, na podstawie dokumentów powstałych w zasadzie poza postępowaniem ewidencyjnym (decyzji administracyjnych, orzeczeń sądowych, aktów notarialnych, aktów normatywnych), czy wytworzonych w toku postępowania ewidencyjnego w związku z obowiązkiem utrzymywania operatu ewidencyjnego w stanie aktualności, tj. zgodności z dostępnymi dla organu prowadzącego ewidencję dokumentami i materiałami źródłowymi (§ 44 pkt 2 rozporządzenia). Organy prowadzące ewidencję sprawują wyłącznie funkcje ewidencyjne, dokumentacyjne, a nie są uprawnione do rozstrzygania sporów dotyczących stanu prawnego nieruchomości. Z urzędu wprowadza się zmiany wynikające m.in. z prawomocnych orzeczeń sądowych. Ewidencja gruntów i budynków jest tylko zbiorem informacji odzwierciedlającym aktualny stan prawny nieruchomości. Rejestruje ona stan prawny zaistniały uprzedni, ale w żadnym wypadku stanu prawnego nie tworzy. Deklaratoryjny charakter wpisów oznacza,

że nie kształtują one nowego stanu prawnego, a jedynie potwierdzają stan prawny wynikający z dokumentów. Organy prowadzące ewidencję i dokonujące aktualizacji zapisów tej ewidencji nie mają zatem żadnych uprawnień do badania, czy też kontrolowania prawnych konsekwencji orzeczeń sądowych, decyzji administracyjnych, aktów notarialnych, czy też danych wynikających z ewidencji publicznych prowadzonych na podstawie innych przepisów prawa. Zgodnie z § 9 ust. 1 rozporządzenia działkę ewidencyjną stanowi ciągły obszar gruntu, położony w granicach jednego obrębu, jednorodny pod względem prawnym, wydzielony z otoczenia za pomocą linii granicznych. Stwierdzić zatem należy, w nawiązaniu do przedstawionych wyżej regulacji ustawy o rozporządzenia, dotyczących zmian i aktualizacji danych wynikających z ewidencji, że zgodnie z jednolitym poglądem orzecznictwa, aktualizacja danych w ewidencji dotyczy naniesienia zmian powstałych już po wprowadzeniu do ewidencji danych kwestionowanych. (...)"

Podobnie stanowisko zajął WSA w Kielcach w wyroku z dnia 4 lutego 2016 r., II SA/Ke 1001/15.

Wskazać należy, że przepisy § 17 i 18 przedmiotowego rozporządzenia określają podmioty ewidencyjne z podziałem na grupy rejestrowe i podgrupy, natomiast szczegółowy zakres informacji objętych ewidencją gruntów i budynków oraz zakres informacji objętych rejestrem cen i wartości nieruchomości reguluje rozdział 4 rozporządzenia - § 59 -74. W załączniku Nr 1 do rozporządzenia określono m.in., że w przypadku gdy budynek położony jest na kilku sąsiadujących ze sobą działkach ewidencyjnych, "NDZ" jest numerem działki ewidencyjnej, na której położona jest przeważająca część budynku, a w przypadku gdy zajęte pod budynek części poszczególnych działek ewidencyjnych są powierzchniowo równe, "NDZ" oznacza działkę ewidencyjną o najniższym numerze ewidencyjnym. "NDZ" nie ulega zmianie w wyniku podziału działki ewidencyjnej lub połączenia sąsiadujących ze sobą działek ewidencyjnych w jedną działkę ewidencyjną.

Natomiast załącznik Nr 2 dotyczy zaliczania gruntów, budynków i lokali do grup i podgrup rejestrowych, a załącznik Nr 6 określa zaliczanie gruntów do poszczególnych użytków gruntowych.

W niniejszej sprawie nie ma zastosowania definicja działki gruntu w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomości (Dz. U. z 2015 r. poz. 1774, z późn. zm.), gdyż powyższe rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa zostało wydane na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2015 r. poz. 520, z późn. zm.), w której w rozdziale 4 ustawodawca uregulował ewidencje gruntów i budynków.

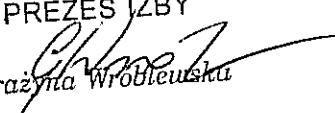
Pomocnym w rozwiązaniu przedmiotowego zagadnienia może być wyrok WSA w Gdańsku z dnia 14 kwietnia 2016 r., III SA/Gd 128/16, w uzasadnieniu którego Sąd zwrócił m.in. uwagę, że „Zgodnie z treścią § 68 ust. 5 rozporządzenia sądów o powierzchni mniejszej od 0,1000 ha oraz innych użytków gruntowych o powierzchni mniejszej od 0,0100 ha nie wykazuje się w ewidencji. W myśl ust. 3 załącznika nr 6 do rozporządzenia kontury użytków gruntowych innych niż sady, o powierzchni mniejszej niż 0,0100 ha, (...), włącza się do przyległego użytku gruntowego, występującego w granicach nieruchomości, najbardziej zbliżonego pod względem cech opisanych w powyższej tabeli. Wynika z powyższego, że w przypadku gdy w granicach działki ewidencyjnej znajdują się użytki gruntowe o powierzchni mniejszej od 0,0100 ha nie wykazuje się ich w ewidencji. (...)”.

Działki ewidencyjne ujmowane są w ewidencji gruntów i wtórnie w ewidencji księgowej. Zatem podstawą zaklasyfikowania danej działki do określonej grupy i podgrupy KŚT jest jej ujęcie w ewidencji gruntów oraz w planie zagospodarowania przestrzennego na podstawie funkcji wiodącej jaką spełnia. Powyższy sposób gwarantuje korelację potencjalnych systemów komputerowych służących do ewidencji gruntów stosowanych w gminie i umożliwia rzetelne ustalenie lub sprawdzenie drogą inwentaryzacji rzeczywistego stanu aktywów jednostki. Uregulowania w ww. zakresie należy ująć w dokumentacji opisującej przyjęte zasady polityki rachunkowości. Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości to kierownik jednostki ustala w formie pisemnej i aktualizuje dokumentację opisującą polityki rachunkowości.

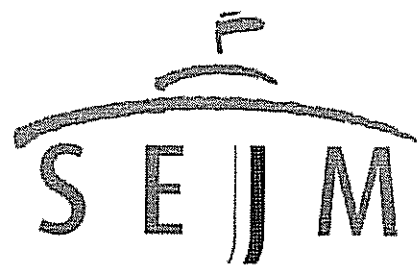
Biorąc powyższe pod uwagę w opinii tut. Izby na działce ewidencyjnej mogą występować różne użytki geodezyjne, które należy klasyfikować zgodnie z przepisami wyżej wskazanego rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa.

Stanowisko prezentowane przez Izbę nie stanowi wiążącej interpretacji prawa, a jedynie pogląd Izby w zakresie objętym pytaniem.

Załącznik: 1

PREZES IZBY

Grażyna Wróblewska

***Parlamentarny
Zespół ds.
Rozwiązywania
Problemów
Uzależnień***

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

VIII kadencja

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

**▪ PARLAMENTARNEGO ZESPOŁU
DS. ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ
z dnia 09 czerwca 2016 r**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Parlamentarnego Zespołu

ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień

09 czerwca 2016 r.

Parlamentarny Zespół ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień pod przewodnictwem poseł **Małgorzaty Zwiercan (WiS)**, przewodniczącej Zespołu, którego przedmiotem było: **Efektywne wykorzystywanie środków z opłat za wydawanie przez gminy zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych** zrealizował następujący porządek posiedzenia:

1. Przedstawienie wyników prac Zespołu w zakresie przedmiotu posiedzenia.
2. Trudności gmin w tworzeniu Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnych Programów Przeciwdziałania Narkomanii.
3. Prawdopodobieństwo wykorzystywania środków uzyskanych z opłat za wydawanie przez gminy zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
4. Dyskusja

W posiedzeniu udział wzięli posłowie: **Barbara Chrobak (Kukiz15)**, **Kornelia Wróblewska (N)**, **Krystyna Wróblewska (PiS)**, **Małgorzata Zwiercan (WiS)** oraz zaproszeni goście: **Dariusz Poznański** – Zastępca Dyrektora Departamentu Zdrowia Publicznego Ministerstwa Zdrowia, **Katarzyna Łukowska** – Zastępca Dyrektora Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, **Grażyna Wróblewska** – Przewodnicząca Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych, **Artur Malczewski** – Kierownik Centrum Informacji o Narkotykach i Narkomanii Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, **Aleksander Aleksandrowicz** – Dyrektor Delegatury NIK w Poznaniu, **Dorota Żyro** – Wicedyrektor Ośrodka Rozwoju Edukacji, **Joanna Woźniak** – Pełnomocnik Wojewody Świętokrzyskiego ds. Rodziny i Uzależnień, **Jan Jędrychowski** – Radca Prawny Wojewody Mazowieckiego, **Małgorzata Dankowska** – Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie, **Krystyna Kollbek-Myszka** – Wydział Prawny i Nadzoru Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, **Małgorzata Łowcewicz** – Kierownik Oddziału Analiz, Mapy Potrzeb Zdrowotnych i Statystyki w Ochronie Zdrowia Wydziału Zdrowia Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, **Zofia Nowosielska** – Starszy Inspektor Wydziału Prawnego i Nadzoru Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego, **Ewa Szczypior** – Wojewódzki Koordynator Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku, **Ewa Gawin** – Dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Opolu, **Iwona Mialik** – Kierownik Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Lublinie, **Jacek Kasprzak** – Dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Czarnym Borze, **Sławomir Grab** – Dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnień

i Współzależnienia w Stalowej Woli, **Dariusz Zwierzchowski** – Dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnień i Współzależnienia w Kielcach, **Edward Trojanowski** – Sekretarz Związku Gmin Wiejskich RP, **Danuta Gut** – Dyrektor Generalny Związku Pracodawców Przemysłu Piwowarskiego „Browary Polskie”, **Iga Wasilewicz** – Związek Pracodawców Polski Przemysł Spirytusowy, **Magdalena Michalska** – Pełnomocnik Mazowieckiego Towarzystwa Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych Powrót z U, **Maciej Zdziarski** – Prezes Instytutu Łukasiewicza, **Tomasz Kowalewicz** – Członek Zarządu Fundacji Praesterno, **Janusz Zimak** – Fundacja Na Rzecz Zapobiegania Narkomanii „MARATON”, **Piotr Szypiorowski** – Asystent Przewodniczącej Zespołu.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Dorota Zielińska-Bąk**.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dzień dobry, Państwu. Witam wszystkich bardzo serdecznie. Otwieram piąte posiedzenie Parlamentarnego Zespołu ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień. Witam pana dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu- Andrzeja Aleksandrowicza. Witam pana dyrektora Departamentu Zdrowia Publicznego Ministerstwa Zdrowia- pana Dariusza Poznańskiego. Witam panią dyrektor Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych- panią Katarzynę Łukowską. Witam pana kierownika Centrum Informacji o Narkotykach i Narkomanii Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii- pana Artura Malczewskiego. Witam dyrektora Ośrodka Rozwoju Edukacji. Witam również wszystkich dyrektorów WOTUW oraz wszystkich gości, którzy przyjechali do nas i biorą udział w posiedzeniu. Przedmiotem dzisiejszego posiedzenia Parlamentarnego Zespołu ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień jest „Efektywne wykorzystywanie środków z opłat za wydawanie przez gminy zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych”. Do argumentów wskazujących na ważność przedmiotu posiedzenia należy zaliczyć: fakt uzyskiwania przez gminy znaczących dochodów z tytułu opłat za wydawanie przez gminy zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych; niezabezpieczenie podstawowych potrzeb w terapii uzależnień (istnieją w Polsce miejscowości, których mieszkańcy są oddaleni od najbliższej poradni terapii uzależnień nawet o 70km), bardzo niski odsetek profesjonalnych programów profilaktycznych realizowanych w ramach uzyskiwanych przez gminy środków, niska popularność finansowania ważnych inicjatyw, np. wdrażania do podstawowej opieki zdrowotnej programów wczesnego rozpoznawania i krótkiej interwencji (WRKI) wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie oraz finansowania szkoleń dla personelu medycznego z tego zakresu i wielu innych, które pozostają w opozycji do przeznaczania przedmiotowych środków na cele, których wartość profilaktyczna, szkoleniowa, bądź lecznicza jest wysoce wątpliwa i często niezgodna z rekomendacjami PARPA. Rezultatem dzisiejszego posiedzenia powinno być rzetelne określenie stanu faktycznego efektywności wykorzystania środków z opłat za wydawanie przez gminy zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, określenie głównego zakresu nieprawidłowości w tej dziedzinie oraz propozycje możliwych rozwiązań tej sytuacji.

Asystent Przewodniczącej Zespołu Piotr Szypiorowski:

Przygotowania do dzisiejszego posiedzenia Parlamentarnego Zespołu ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień polegały przede wszystkim na: uzyskaniu pełnej informacji na temat wykorzystania powyższych środków w 2015 roku, przez gminy, które są położone w granicach okręgu wyborczego Przewodniczącej Zespołu; uzyskaniu informacji od Regionalnych Izb Obrachunkowych i Wojewodów, dotyczących zakresu kontroli oraz wniosków z przeprowadzonych kontroli, związanych z Gminnymi Programami Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnymi Programami Przeciwdziałania Narkomanii. Analiza zebranych materiałów, dokonana przez Zespół pozwoliła na postawienie tezy: Istnieją gminy, które wprost nie stosują się do Rekomendacji PARPA do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Władze gmin mają świadomość

nieefektywnego ze względu na cele wydawania środków; Uzyskanie kompleksowej informacji na temat wykorzystania przedmiotowych środków przez gminy było zadaniem trudnym. Otrzymywane dane przeważnie wymagały dodatkowego sprecyzowania i poszerzenia zakresu informacji. Zdarzały się też sytuacje wyraźnej niechęci władz gmin do ich ujawnienia. Niemniej, rozbieżności pomiędzy rekomendacjami PARPA, a rzeczywistym przeznaczaniem środków w większości gmin były znaczące.

Istotnym zagadnieniem są dotychczas stosowane metody wpływu na władze gmin, służące egzekwowaniu efektywnego wykorzystywania środków. Gminy składają co roku do PARPA rozbudowane sprawozdania z realizacji „Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.” Pojawia się więc pytanie: Czy PARPA wyłącznie gromadzi informacje, czy interweniuje, gdy struktura wydatków budzi zastrzeżenia? Ogólna forma Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnych Programów Przeciwdziałania Narkomanii jest zgodna z wymogami formalnymi. Źródłem problemu jest finansowanie zadań i inicjatyw nie wpływających w znaczący sposób na realizację podstawowych celów. Nie ulega wątpliwości, że ogólna forma „Programów” spełnia stawiane im wymogi. Zastrzeżenia budzą poszczególne działania, które mają służyć realizacji konkretnych celów głównych. Przykładem może być dofinansowanie koncertu, pielgrzymki, bądź obozu letniego dla młodzieży, które w rzeczywistości prawdopodobnie posiadały bardzo niską wartość profilaktyczną, a zostały zakwalifikowane jako: „Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.” Można domniemywać, że „Gminne Programy” stanowią źródło finansowania dla zasługujących na pochwałę inicjatyw podejmowanych przez władze gmin i miast. Najważniejsze potrzeby przeciwdziałania i terapii uzależnień często pozostają jednak niezaspokojone. Środki przeznaczone na realizację „Programów” przeznaczane są bez zachowania kryterium priorytetowości, czy ważności. Zaliczenie danych inicjatyw do kategorii profilaktycznych odbywa się na zasadzie dopasowania nazwy, tak aby nosiła tytuł „profilaktyczna”. Przykładem argumentów potwierdzających powyższe tezy mogą być działania gmin Powiatu wejherowskiego – jednego z należących do badanego obszaru. Na terenie powiatu, liczącego ponad 180.000 mieszkańców działa wyłącznie jedna poradnia terapii uzależnień (obsługująca również sąsiedni powiat pucki). Na rozpoczęcie terapii uzależnienia od alkoholu pacjent oczekuje w kolejce 15 miesięcy. Członkowie rodzin osób uzależnionych oczekują na terapię 12 miesięcy. Łączne dochody gmin, tylko z tego powiatu to ponad 3 850 000 zł. Znaczna część dochodów w rzeczywistości przeznaczana jest na dzieci i młodzież (świetlice socjoterapeutyczne, kolonie, zajęcia sportowe). Szczególną wątpliwość budzą jednak kwoty przeznaczane na utrzymanie obiektów sportowych, zajęć z nauki pływania i zakup sprzętu sportowego. Zdarzały się także dofinansowania pielgrzymek oraz wsparcie kolonii dla dzieci strażaków jednej z ochotniczych straży pożarnych. Innym przykładem braku priorytetowości podejmowanych działań jest powiat pucki. Powiat liczy mniej niż 80 000 mieszkańców. Uzyskuje wysokie dochody z tytułu wydawanych zezwoleń na sprzedaż alkoholu – 2 500 000 zł. Na terenie powiatu nie istnieje żadna poradnia leczenia uzależnień posiadająca kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia. Zastrzeżenia budzi dofinansowanie nadmorskich koncertów, realizowanych pod hasłem „Kieruj bez procentów”, a także szerokie spektrum zajęć sportowych, m.in. brydża. Z kolei miasto Lębork aż 44% środków przeznaczyła na dodatkowe zajęcia sportowe i koszty z nimi związane. Kluczowym zagadnieniem staje się więc doprowadzenie do realizowania przez gminy inicjatyw o rzeczywistym charakterze profilaktycznym oraz finansowaniu przede wszystkim tych, zabezpieczających kluczowe potrzeby i zadania. Do ogólnych wniosków wynikających z ogólnej analizy materiałów należą także: Cechą charakterystyczną „Programów” na badanym obszarze, jest bardzo niski wskaźnik finansowania Programów Przeciwdziałania Narkomanii. Zdecydowana większość działań planowanych w obu programach służy tym samym celom i jest spójna. Zagadnieniem szczególnie aktualnym jest kwestia korzyści z realizacji jednego programu przeciwdziałania uzależnieniom. Istnieje wątpliwość, czy respektowany przez gminy jest wymóg, wykorzystywania w bieżącym roku budżetowym środków niewykorzystanych w poprzednim roku budżetowym na realizację programów? Analiza wyników kontroli

przeprowadzanych przez Regionalne Izby Obrachunkowe wskazuje, że takie sytuacje mają miejsce. Zapytaliśmy również Wojewodów o zakres kontroli i udziału w egzekwowaniu przepisów dotyczących wykorzystania środków przez gminy. Wojewodowie odpowiedzieli na skierowane pisma przez przewodniczącą Parlamentarnego Zespołu ds. Rozwiązywania Uzależnień, w sprawie badania prawidłowości konstruowania gminnych programów rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnych programów przeciwdziałania narkomanii i ich zgodności z nadrzędnymi programami oraz ustawami a także efektywności, skuteczności a także merytoryczności realizowanych zadań za pośrednictwem przedmiotowych programów. Wskazują oni, że badają zgodność gminnych programów z powszechnie obowiązującym prawem. Wojewodowie, jako organ nadzoru nad jednostkami samorządu terytorialnego sprawują nadzór nad działalnością gminną w zakresie ich legalności. W toku postępowania nadzorczego badaniu podlegała zatem m.in. uwzględnienie celów operacyjnych zawartych w Narodowym Programie Zdrowia- wynika z art. 4 ust. 2 Ustawy „O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi” oraz art. 10. ust. 2 Ustawy „O przeciwdziałaniu narkomanii”. Wojewodowie w zakresie dokonywanej oceny wyżej wymienionych aktów prawnych jednostek samorządu terytorialnego są uprawnieni do wykonywania tej oceny wyłącznie w zakresie legalności a nie celowości czy racjonalności przyjmowanych rozwiązań. Wojewoda Dolnośląski- pan Paweł Hreniak wskazuje, że uchwały Rady Ministrów oraz zarządzenia Prezesa Rady Ministrów i Ministrów mają charakter wewnętrzny i obowiązują tylko jednostki organizacyjne podległe organowi wydającemu te akty. Tym bardziej rekomendacje PARPA nie stanowią źródła prawa, z którym zgodne musiałyby być przedmiotowe uchwały Rady Gmin. Porządek dzisiejszego posiedzenia Zespołu ma służyć szerokiej analizie badanego problemu. Jako pierwszego o zabranie głosu poproszę pana Aleksandra Aleksandrowicza -Dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu.

Dyrektor Delegatury NIK w Poznaniu - Aleksander Aleksandrowicz:

Witam państwa bardzo serdecznie. Nasza jednostka specjalizuje się w kontrolach dotyczących realizacji Ustawy „O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi”. Od około dziesięciu lat koordynujemy kontrole w całym kraju, w różnym zakresie. O kilku z nich wspomnę. Przede wszystkim chcę jednak przedstawić informacje o wynikach kontroli, którą przeprowadziliśmy w roku 2010 i 2011. Wyniki zostały przedstawione w postaci informacji, która została zaprezentowana opinii publicznej w marcu 2013 roku. Jest to informacja o wynikach kontroli P12/165-realizacja i wykorzystanie przez samorzady województw i gmin dochodów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Tą ogólnopolską kontrolę podjęliśmy już po raz trzeci. W ostatnich ośmiu latach nasza instytucja przeprowadziła około 85 kontroli dotyczących zagadnień wykorzystania tych dochodów. Były również trzy kontrole ogólnopolskie, które nasza jednostka koordynowała. Na dniach zostanie opublikowana bardzo ważna informacja dotycząca przymusowego kierowania na leczenie odwykowe. Nasze konkluzje po tej kontroli są bardzo niepokojące. Wszystkie kontrole, o których mówię, a które przeprowadzimy od ośmiu lat potwierdzają diagnozę, którą pani przewodnicząca i mój przedmówca już przedstawili. Generalnie niewielka jest poprawa w zakresie wykorzystania środków z funduszu tzw. korkowego. Kontrole, o których mówię przeprowadziliśmy na terenie ośmiu województw: łódzkiego, podkarpackiego, podlaskiego, pomorskiego, śląskiego, świętokrzyskiego, wielkopolskiego, zachodniopomorskiego. Zbadaliśmy 24 urzędy gmin i 8 urzędów marszałkowskich, a także 3 Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej. Ocena ogólna, jaką sformułowaliśmy była pozytywna, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości. Część istotnych zadań, które gminy realizowały oceniliśmy pozytywnie. Gminy wywiązały się z ustalenia podstawowego obowiązku, ustalenia maksymalnej liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz zasad jej usytuowania oraz uchwały programy profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych, ale również z tego typu nieprawidłowościami, o których już dziś słyszeliśmy. Organy wykonawcze samorządów województw i gmin na ogół zgodnie z przepisami i rzetelnie realizowały zadania w zakresie udzielania zezwoleń na obrót hurtowy i sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych. Marszałkowie prawidłowo realizowali opłaty i inne warunki związane z wydaniem zezwoleń. Ważną oceną było to, że gminne oceny liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych nie

przyczyniały się do ograniczania dostępności alkoholu. Takie oceny formułujemy już od lat i wynikają one z bardzo prostego wniosku. Gminy uchwalają maksymalną liczbę punktów sprzedaży. W zdecydowanie wyższej liczbie od istniejącej liczby punktów sprzedaży alkoholu. Efekt jest taki, że przez ostatnie osiem lat, w których kontrolowaliśmy przez przeprowadzenie kilkudziesięciu kontroli, nie stwierdzono ani jednego przypadku, aby odmówiono przedsiębiorcy na zezwolenie na sprzedaż alkoholu z tego powodu, że został przekroczony limit na sprzedaż alkoholu ustalony przez samorząd. Możemy tu mówić o swego rodzaju iluzji, fikcji, że tego rodzaju działalność ma przeciwdziałać spożywaniu alkoholu. 16% gmin w uchwałach regulujących lokalny rynek napojów alkoholowych wprowadzały zapisy wykraczające zakres upoważnienia zawartego w ustawie „o wychowaniu w trzeźwości.” To były różnego rodzaju wymogi, które nakładano na przedsiębiorców, które nie mają żadnego umocowania w przepisach prawa. Gminy nie posiadały rzetelnych analiz lokalnych potrzeb w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii. To jest o tyle istotne, że w naszej opinii bardzo wiele działań, które gminy podejmowały nie były ukierunkowane wprost na określone cele, co powodowało, że rezultaty tych działań mogły być przypadkowe. Ważnym ustaleniem, które rzutowało na jakość dochodów, o których mówimy było to, że gminy nie weryfikowały rzetelności składanych przez przedsiębiorców oświadczeń o dokonanej sprzedaży alkoholu, co rzutowało na podstawy obliczenia wysokości tej opłaty. Gminy nie dbały w zasadzie o własne interesy w tym zakresie. W niejednolity sposób gminy egzekwowały warunek wydania zezwolenia na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych, jakim jest wcześniejsze wniesienie przez przedsiębiorcę wymaganej opłaty, co również w naszej ocenie było działaniem na swoją niekorzyść. 1/4 gmin nie podejmowała decyzji administracyjnych, stwierdzających wygaśnięcie zezwolenia na detaliczną sprzedaż alkoholu w związku z nieterminowym wnoszeniem opłat przez przedsiębiorców, bądź niezłożenia w wymaganym terminie oświadczenia o wartości sprzedaży. Gminy w istocie same nie dbają o własny interes. Wg danych, o których wspominała na początku pani przewodnicząca, a nasze kontrole to potwierdzają - samorządy rocznie uzyskują dochody w kwocie przekraczającej 700 mln. zł. Spośród tych jednostek, które my kontrolowaliśmy wykorzystanie dochodów, które uzyskiwały samorządy na kwotę 105 mln. zł. Gminy zakwalifikowały i wykorzystały na realizację celów, o których mówimy, kwotę blisko 80 mln. zł. Czyli blisko 20 mln. zł nie zostało w ogóle wykorzystanych. Przeważająca część wydatków, które gminy realizowały z tych dochodów dotyczy realizacji zadań bezpośrednio lub pośrednio związanych z realizacją programu. 50% skontrolowanych gmin w mniejszym lub większym zakresie wykorzystywała te środki na cele, które nie były ujęte w programach i nie były zgodne z ustawą „O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi”. My, jako środki wykorzystywane nielegalnie, zakwalifikowaliśmy wydatki opiewające na blisko milion złotych. Jeśli chodzi o samorządy, to w tym zakresie było zdecydowanie lepiej. Samorządy województw zdecydowanie lepiej sobie z tymi zadaniami radzą. Tam jedynie w dwóch przypadkach samorządów województw zakwestionowaliśmy legalność wykorzystania tych dochodów. Jeśli chodzi o te wydatki, które zakwestionowaliśmy, to one w dużej mierze pokrywają się z tymi przykładami, które zostały przedstawione. To oczywiście są szkolenia, kampanie nie mające związku z profilaktyką i przeciwdziałaniem alkoholowym lub narkomanii, dotyczące np. agresji rówieśniczej, uzależnień od Internetu, tytoniu. Były to różnego rodzaju imprezy, festyny, o których słyszeliście państwo. Były nawet festyny organizowane przez jednostki samorządowe, na których podawano alkohol. Gminy na nie wydawały zezwolenie. Te imprezy były finansowane ze środków na przeciwdziałanie alkoholizmowi. Jak stwierdziliśmy również były przeznaczane środki na zakup instrumentów muzycznych, sprzętu sportowego, różnego rodzaju wydatki przeznaczane na utrzymanie izb wytrzeźwień, wydatki na wyposażenie dla policji, ale ni były one wprost związane z realizacją tych celów, o których my rozmawiamy, tj. przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Bardzo niepokojące było również to, a my to stwierdziliśmy w odniesieniu do połowy gmin, że te środki, których gminy nie wykorzystywały, w zdecydowanej większości były doliczane do wydatków kolejnych lat. To jest jeszcze mniejsze zło, niż inne przypadki, które stwierdziliśmy w innych gminach. W gorszych przypadkach środki de facto pokrywały deficyt budżetowy. Gminy włączały te środki bezpośrednio w swój budżet. Tego rodzaju praktyka eliminowała możliwość wykorzystania tych środków zgodnie z celem, na który miały być przeznaczone. Chcieliśmy, aby Minister Zdrowia rozważył dwa wnioski dotyczące

rozwiązywania problemów alkoholu oraz zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii. Te zagadnienia są ze sobą bardzo zbliżone i na poziomie tym, o którym mówimy mogą być programowane wspólnie. Uważamy również, że marszałkowie województw powinni mieć prawo do kontroli przestrzegania przez przedsiębiorców warunków korzystania z wydanych przez nich zezwoleń. Takie wnioski formowaliśmy już po raz kolejny. Niestety Minister tych wniosków nie uznał jako zasadne i nie podjął inicjatywy ustawodawczej w tym zakresie. Proponowaliśmy również, aby wprowadzić do ustawy „o wychowaniu w trzeźwości” przepisy dyscyplinujące wykorzystanie tych środków. Nie wskazaliśmy tu gotowego rozwiązania prawnego, ale biorąc pod uwagę skalę, notoryczność tych nieprawidłowości i ocen, które formujemy od lat, doszliśmy do wniosku, że potrzebne są tego rodzaju przepisy dyscyplinujące.

Bardzo dziękuję.

Asystent Przewodniczącej Zespołu Piotr Szypiorowski:

Dziękuję. Proszę o zabranie głosu panią Grażyną Wróblewską.

Przewodnicząca Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych - Grażyna Wróblewska:

W ramach nadzoru sprawowanego nad uchwałami budżetowymi i ich zmianami Regionalne Izby Obrachunkowe badają m.in. prawidłowość zaplanowania dochodów z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych klasyfikowanych w § 048 Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków w dz. 851 Ochrona zdrowia rozdz. 85153 Zwalczanie narkomanii i 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi. Składy Orzekające Izb – opiniując przedkładane informacje o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze oraz roczne sprawozdania z wykonania budżetu – zwracają uwagę na przepis art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487, z późn. zm.) i wskazują na jakie cele mają być przeznaczone środki z tytułu opłat. Wykorzystywanie przez gminy środków uzyskanych z opłat za wydawane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych znajduje się w programie większości kompleksowych kontroli gospodarki finansowej gmin. Kontrola obejmuje zarówno realizację dochodów z tytułu opłat jak i wydatki na realizację programu przeciwdziałania alkoholizmowi i programu przeciwdziałania narkomanii. Kontrole prowadzone są wg kryterium zgodności z prawem i zgodności dokumentacji ze stanem faktycznym. Izby nie badają celowości, gospodarności i rzetelności ponoszonych wydatków. Kontrola w przedmiocie wykorzystania środków uzyskiwanych przez gminy za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeprowadzana jest w dwóch zasadniczych aspektach. Pierwszym z nich jest zachowanie przez gminy przepisów art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi poprzez planowanie w budżetach lat następnych jako wydatków na cele wskazane tym przepisem środków pochodzących z tych opłat niewydatkowanych w danym roku budżetowym. Izby zwracają uwagę na to, aby niewydatkowane w danym roku środki z opłat na cele wynikające z ustawy nie zostały przeznaczone w kolejnych latach na inne zadania gminy. Aby temu zapobiec sformułowane są zalecenia, aby w przypadku istotnej kwoty niewydatkowanych w danym roku środków z opłat – plan wydatków na cele wymienione w art. 18² ustawy, w kolejnym roku budżetowym był wyższy od planowanych na dany rok dochodów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych o środki niewydatkowane w roku poprzedzającym (latach poprzednich). Niewykorzystana w danym roku na sfinansowanie działań zakwalifikowanych jako realizacja zadań w skazanych w ustawie część dochodów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zwiększała nadwyżkę bądź umniejszała deficyt budżetowy jednostki. Tylko część jednostek stosowała praktykę odpowiedniego zwiększania planu wydatków na finansowanie zadań w następnym roku. W wielu gminach niewykorzystane środki stają się źródłem finansowania innych zadań. Powyższe może wynikać z faktu, że Ministerstwo Finansów – Departament Finansów Samorządu Terytorialnego – w piśmie z dnia 5 sierpnia 2003 r. znak ST1-4800-605/2003/1312 wyraziło pogląd, że środki finansowe pochodzące z opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych niewykorzystane w danym roku budżetowym, jeśli nie są ujęte w wykazie wydatków, które nie wygasają z upływem roku

budżetowego, zwiększają nadwyżkę budżetową lub zmniejszają deficyt jednostki samorządu terytorialnego. Z analizy sprawozdań budżetowych Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za 2015 rok wynika, że gminy planowały dochody z tytułu opłat w kwocie 729 975 963,01 zł, a wykonały w kwocie 743 848 482,84 zł. Wydatki planowane były w kwocie 779 372 396,05 zł, a wykonane zostały w kwocie 705 097 390,16 zł, co oznacza wykonanie ich na poziomie 90,47%. O kwotę niewykorzystanych środków powinien być zwiększony plan wydatków na rok 2016. Tymczasem planowane dochody na rok 2016 stanowią kwotę 723 988 332,13 zł, natomiast planowane wydatki – 754 018 327,33 zł. Podobnie wygląda to w samorządach województw. Plan dochodów na 2015 rok wyniósł 33 229 500,00 zł, wykonanie 29 946 574,00 zł, a plan wydatków 45 562 384,68 zł – wykonanie 34 766 388,75 zł, co stanowiło 76,31%. Planowane dochody na rok 2016 stanowią kwotę 36 581 991,00 zł, a planowane wydatki – 38 524 500,15 zł. Powyższe dane wskazują, że nie wszystkie dochody pozyskane z opłat przeznaczone są na cele określone ustawą. Organom wykonawczym gmin, w których stwierdzono nieprawidłowości w planowaniu, izby zalecały przeznaczenie pełnej kwoty dochodów z opłat na realizację celów określonych w art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Izby kontrolują wykorzystanie środków z opłat także w aspekcie prawidłowości zakwalifikowania poszczególnych poniesionych przez gminę wydatków przeznaczonych na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii tj. ich zgodność z postanowieniami uchwalonych programów. Uchwały w sprawie programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii nie są objęte nadzorem Izb, tylko wojewodów. Uchwała rady gminy w sprawie przyjęcia programu – którą wojewoda uznał za zgodną z ustawą – stanowi dla Regionalnych Izb Obrachunkowych jedyny wzorzec kontroli z zakresu oceny prawidłowości wydatków gminy w tym zakresie. Na podstawie wyników kontroli Izby stwierdzały, że środki pozyskane z opłat za wydawane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywane są głównie na realizację programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Udział wydatków na realizację działań przewidzianych w programach przeciwdziałania narkomanii w strukturze wydatków zakwalifikowanych jako koszty realizacji zadań określonych w programach przeciwdziałania narkomanii w latach 2014 i 2015 jest relatywnie niski. Nie wszystkie wydatki zakwalifikowane jako koszty realizacji zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii faktycznie służyły realizacji tego rodzaju zadań. W 2015 r. Izby stwierdziły 26 przypadków dokonywania wydatków na zadania nieobjęte programem profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych oraz w 100 przypadkach nieprawidłowości przy pobieraniu opłaty na sprzedaż napojów alkoholowych. Podobnie w 2014 r. Izby stwierdziły 15 przypadków dokonywania wydatków na zadania nieobjęte programem oraz w 61 przypadkach nieprawidłowości przy pobieraniu opłaty. Izby stwierdziły m.in.: realizowanie zadań lub wydatków niemających związku z działaniami określonymi w programie np. zakup: budynku mieszkalnego, aparatu fotograficznego, strojów dla mażorettek, instrumentów muzycznych dla OSP, mundurów strażackich i latarek ręcznych, kwalifikowanie jako kosztu realizacji zadań określonych w programach wynagrodzeń pełnomocników burmistrzów i innych pracowników wykonujących czynności związane z administrowaniem sprawami z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom, finansowanie kosztów realizacji zadań z zakresu opieki społecznej – np. kosztów utrzymania noclegowni dla osób bezdomnych, zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ponoszenie wydatków bezpośrednio lub pośrednio na utrzymanie izb wytrzeźwień, zakup sprzętu i wyposażenia dla Policji, które nie wiążą się bezpośrednio z realizacją dodatkowych działań Policji w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, dofinansowanie zakupu paliwa dla Policji, ponoszenie wydatków na opłaty eksploatacyjne i ogrzewanie, telefon, internet, delegacje, ochronę biura, finansowanie paczek świątecznych dla wszystkich dzieci z terenu gminy, nieprawidłowości w sposobie ustalenia bądź wypłaty świadczeń należnych członkom gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Finansowanie ze środków pochodzących z opłat za zezwolenia na handel napojami alkoholowymi zadań innych niż wskazane w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Izby uznały za działania nielegalne. W toku kontroli ujawniono także przypadki, że jednostki

nie realizowały w ogóle wydatków na przeciwdziałanie narkomanii. Zjawisko to występowało najczęściej w małych gminach, gdzie wskazywano brak realnych potrzeb planowania tych wydatków. W dużej części jednostek realizowanie istotnej części zadań przewidzianych w programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz programach przeciwdziałania narkomanii – jednostki powierzyły podmiotom zewnętrznym udzielając dotacji jednostkom należącym do sektora finansów publicznych jak i organizacjom pozarządowym. W kilku kontrolach stwierdzono uchybienia i nieprawidłowości w zakresie udzielania dotacji np.: brak określenia w umowie rozmiarów rzeczowych zadań, na które udzielono dotacji np. stowarzyszeniom sportowym i dotacji na dofinansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży, brak kontroli sprawozdań z realizacji zadań. W wystąpieniach pokontrolnych Izby wnosili o: przyjęcie sposobu rozliczania dochodów z tytułu opłat gwarantującego przeznaczenie ich na zadania związane z profilaktyką i przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii, zaprzestanie finansowania wynagrodzeń pracowników urzędu, przestrzeganie warunków i zasad udzielania dotacji.

Asystent Przewodniczącej Zespołu Piotr Szypiorowski:

Dziękuję pani przewodniczącej. Zapraszam Dyrektora Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych- panią Katarzynę Łukowską.

Zastępca Dyrektora Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych- Katarzyna Łukowska:

Dzień dobry, witam państwa. Przedstawię państwu efektywne wykorzystanie środków przez gminy z perspektywy agencji. W roku 1993 uzyskały kompetencje do prowadzenia legalnej polityki problemów alkoholowych. Kluczowy jest artykuł 41 ustawy „o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi”, który mówi, że „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin”. Są to takie zadania, które gmina realizuje względnie samodzielnie. Względnie, ponieważ w ramach obowiązującego prawa. Realizacja tych zadań następuje w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Sukcesem polskiego modelu rozwiązywania problemów alkoholowych jest fakt, że ustawodawca zadbał o środki finansowe. Zdaniem agencji poniższy zapis jest bardzo precyzyjny: „W celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 41 ust. 1 gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych” (Art 11 1) W tym artykule ustawodawca precyzuje swoją intencję. Używa pojęcia środki dodatkowe. Pojawiły się one 3-4 lata po roku 1993, gdzie ustawodawca zdecydował się powierzyć gminom zadania z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych. Art. 18 2: „Dochody z tych opłat wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i nie mogą być przeznaczane na inne cele.” Finansowanie zadań z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych powinno być finansowane z dwóch źródeł: z dochodów własnych gminy i ze środków dodatkowych pochodzących z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W 98% gmin, środki dodatkowe są środkami jedynymi na rozwiązywanie problemów alkoholowych. Jest to więc niezgodne z zapisem ustawodawcy. Zanim pojawiły się gminne programy przeciwdziałania narkomanii, w ustawie „O wychowaniu w trzeźwości”, ustawodawca spisał profilaktykę związaną z przeciwdziałaniem narkomanii. Znajduje się tam do tej pory. W związku z tym, ta część, która dotyczy używania środków psychoaktywnych, w wielu gminach znajduje się w programach alkoholowych. Prawie połowa samorządów gmin (47%) ma dochody na poziomie poniżej 100 tys. zł. Trudno więc oczekiwać, że wszystkie będą realizować zadania zalecane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ponieważ ich na to po prostu nie stać. Trudności, jakie

zgłaszają samorządy gminne, czyli o co gminy pytają agencje? Najczęściej pytają o zgodność poszczególnych wydatków w ramach profilaktyki. W wielu samorządach gminnych jest silna presja lokalnych władz na dokonywanie wydatków niezgodnych z gminnym programem, na zaspokajanie innych potrzeb wspólnoty wobec czego samorząd terytorialny innych środków nie ma. Pytania dotyczą aspektów prawnych dokonywanych wydatków (finansowanie NGO's). Z perspektywy agencji – są dwie kategorie błędów przy realizacji gminnych programów: 1. Finansowanie zadań niezwiązanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych np. budowa drogi, monitoring miejski 2. Finansowanie zadań niezgodnych z aktualną wiedzą na temat ich skuteczności np. inwestowanie w pogadanki zamiast w profesjonalne programy profilaktyczne Przykłady finansowania zadań niezwiązanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych (co nie znaczy, że są to zadania niepotrzebne i bezwartościowe): sfinansowanie stypendiów dla młodzieży, kampania dla dorosłych dotycząca problemu nikotynowego, zakup mundurów strażackich, turniej wiedzy pożarniczej, utrzymanie boiska, budowa placów zabaw i boisk sportowych, budowa lodowiska, utrzymanie pływalni, monitoring (812 tys!), wyżywienie dla uczestników pielgrzymki, szczepienia ochronne (207 tys!), zjazd diabetyków, dzień bez telefonu, dofinansowanie mistrzostw Polski żeglarzy niepełnosprawnych, wyposażenie samochodów policyjnych w apteczki, zakup telewizorów dla Policji, darowizna na paliwo dla Policji, prowadzenie ogrzewalni dla bezdomnych. Rozbudowa/budowa/modernizacja monitoringu miejskiego: Zasadniczą funkcją monitoringu miejskiego jest prewencja oraz ochrona szeroko pojętego porządku i bezpieczeństwa w miejscach publicznych. Warto zauważyć, że powyższe zadanie wykonania monitoringu jest powiązane z Ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, w której art. 7 ust. 1 pkt 14 wskazuje, że „zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy (...) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli”. Dofinansowanie/sfinansowanie budowy boiska sportowego/ścieżki rowerowej, skate parku itp. Zgodnie z zapisem ustawowym środki mogą być przeznaczone na prowadzenie zajęć sportowych, a nie na finansowanie inwestycji (budowy boisk, budowy i remontów obiektów sportowych czy skate parku. Dodatkowo zajęcia sportowe nie mogą być oferowane od działalności profilaktycznej (dlatego w art. 41 ust. 1 pkt 3 użyto określenia „w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych” – „w tym”, czyli w ramach działalności profilaktycznej i edukacyjnej). W ramach finansowania realizacji zajęć sportowych możliwe są wydatki materiałowe, np. na zakup sprzętu sportowego. Przykłady błędów w gminnych programach: „Zadania wynikające z ustawy. Prowadzenie działalności informacyjnej, profilaktycznej i edukacyjnej: w szczególności dla dzieci i młodzieży – prowadzenie różnorodnych zajęć pozalekcyjnych (kulturalnych, rekreacyjnych lub sportowych)” Komentarz: Ustawa nie mówi o różnorodnych zajęciach kulturalnych i rekreacyjnych. 3. Dofinansowanie zadań Biblioteki Miejskiej, 4. Wypoczynek letni organizowany przez ZHP, 9. Działania MOK – Chór dziecięcy, 12. Działania PTTK 17. Zorganizowanie Szachowych Mistrzostw Podhala, 20. Działania Parafii Miłosierdzia Bożego – zbiórka krwi, 19. Działania OSP – warsztaty muzyczne 25. Działania polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Wycieczka integracyjno – społeczna, 29. Działania profilaktyczne Straży Miejskiej i Policji w Mszanie Dolnej – zakup odbłasków. Osoby odpowiedzialne za budowę gminnych programów – gminne komisje: Zgodnie z art. 41 ust 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w skład gminnej komisji wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. W jakich szkoleniach członkowie gminnych komisji brali udział? Postawy, opinie, kompetencje członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych a ich postrzeganie barier w lokalnym systemie przeciwdziałania problemom alkoholowych Zespół badawczy :dr Sylwia Bedyńska, dr Agata Zabłocka, mgr Katarzyna Łukowska, mgr Łukasz Gradowski, mgr Aldona Zdrodowska. Znacząca część respondentów, którzy nie brali udziału w szkoleniu z określonego zakresu dalej nie byłaby zainteresowani takim udziałem – zwykle między 25% a 40% nie zgłaszało takiej gotowości. Problemy, wyzwania. Zwiększenie liczby gminy przygotowujących lokalne diagnozy Poprawa jakości programów profilaktycznych. System rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego. Poprawa jakości pomocy socjoterapeutycznej udzielanej dzieciom. Zwiększenie wydatków na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Ograniczenie wydatków na działania niezwiązane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów

alkoholowych. Jak PARPA wspiera samorzady gminne? Udziela konsultacji pisemnych i telefonicznych, organizuje konferencje oraz wspiera konferencje organizowane regionalnie i lokalnie, kazdego roku wysyla do kazdej gminy Rekomendacje inne materialy edukacyjne dotyczace lokalnej polityki wobec alkoholu. Zadania WOTUW dotyczace wspierania samorzadów gminnych: 2 WOTUW – y byly poproszone o konsultacje przez urzedy gmin (kujawsko – pomorski i pomorskie), 9 WOTUW-ów prowadziło konsultacje dla placówek lecznictwa odwykowego. Motywacja do troski o jakośc dzialañ podejmowanych w samorzadach gminnych nalezy do PARPA, ale takze do organów nadzorczych, urzędów marszalkowskich oraz NGO – sów.

Asystent Przewodniczacej Zespołu Piotr Szypiorowski:

Proszę o zabranie głosu pana Artura Malczewskiego- Kierownika Centrum Informacji o Narkotykach i Narkomanii Krajowego Biura ds. Przeciwdzialania Narkomanii.

Kierownik Centrum Informacji o Narkotykach i Narkomanii Krajowego Biura ds. Przeciwdzialania Narkomanii- Artur Malczewski:

Witam państwa bardzo serdecznie. Chcialem podziękowac za mozliwosc spotkania się z państwem. Jak zostalo wspomniane, jestem kierownikiem Centrum Informacji w Krajowym Biurze ds. przeciwdzialania Narkomanii. Mój dzial zajmuje się m.in. monitorowaniem problemu narkotykowego w Polsce w ramach Europejskiej sieci. Zajmujemy się rowniez wspólna z samorzadami oraz wspieraniem badan w obszarze problemu narkotykowego. Co roku ogłaszamy konkurs badawczy. To, co przyświeca naszym dzialaniom to wspieranie samorzadu w efektywnym przeciwdzialaniu narkomanii, i w tym celu staramy się wykorzystywac doświadczenia międzynarodowe. Opowiem państwu troche o dzialaniu Krajowego Biura. Moi przedmowcy przedstawili doskonala diagnoze sytuacji, jeśli chodzi o dzialania samorzadu. Nie chcialbym się powtarzac. Mamy podobne wnioski. Co roku wysylamy 2,5 tys. ankiet do gmin. Zbieramy informacje na temat realizacji dzialañ z zakresu przeciwdzialania narkomanii. Widzimy, ze te srodki, które przeznaczane są na przeciwdzialanie narkomanii nie są duze. To jest okolo 41 mln. Tych srodków jest ponad 600. Jeśli jednak mówimy już o profilaktyce uniwersalnej, to możemy powiedziec, ze ona ogólnie dotyczy kwestii uzaleznień. Jeśli mówimy już o profilaktyce selektywnej, wskazujacej o leczeniu, postrehabilitacji, redukcji szkod, to trudno tu powiedziec, ze te dzialania mogą być realizowane w ramach programów lokalnych alkoholowych. Sytuacja zmienila się w 2005 roku, kiedy samorzad zostal zmuszony do przygotowania gminnych programów przeciwdzialania narkomanii. Wcześniej gminy nie musialy miec takich programów. Ale rowniez przygotowaliśmy taki duzy projekt - międzynarodowy projekt dotyczacy przeciwdzialania narkomanii. Powstal podręcznik w wyniku tego projektu o zasadach gminnych programów przeciwdzialania narkomanii. Do tej pory ten podręcznik dostepny jest u nas. Co więcej, nie tylko powstal podręcznik, ale przeszkolono 800 gmin w kraju. To byla znacząca współpraca z Fundacją Rozwoju Demokracji Lokalnej. Nasza instytucja nie podzwignęłaby tych szkoleń, które byly organizowane w 16 województwach. Udalo nam się przeszkolic 800 gmin w tworzeniu gminnych programów. Najlepsi pojechali nawet do Barcelony z wizyta studyjna. A to dzięki tym europejskim srodkom. Oprócz podręcznika, powstalo kilkanaście prezentacji Power- Piont i gminy mogą do tej pory z nich korzystac. Daliśmy więc narzedzie. W gminach problemy są z diagnoza. Naszym kolejnym krokiem w zakresie szkoleń, przy szkoleniu gmin byla kwestia nauczania gmin diagnozy monitoringu, oceny skali problemu podejmowanych dzialañ, aby przygotowac dobry lokalny program. Kolejny nasz międzynarodowy projekt, którego efektem był podręcznik do monitorowania problemów narkotyków i narkomanii. Monitoring to coroczna diagnoza. Ten podręcznik zostal opracowany. Jest do tej pory dostepny u nas dla gmin. Co więcej, 2008 roku rozpoczeliśmy we współpracy z samorzadami szkolenia dla gmin dotyczace realizacji diagnozy. W zeslym roku takie szkolenia odbyly się w województwie wielkopolskim, slaskim i mazowieckim. Są one w pełni finansowane przez samorzady marszalkowskie, które rowniez dostrzegaja tą sytuacje ze wsparciem ekspertów z Krajowego Biura. Corocznie takie szkolenia od 2008 roku dla gmin się odbywaja. Udalo nam się dwa lata temu z mazowieckim Centrum Polityki Spolecznej najnowszy podręcznik do monitowania problemów narkotyków i narkomanii. Jest to kompendium wiedzy jak monitoring i diagnoze przeprowadzac. W tym roku będzie nowe wydanie tego

podręcznika. Czyli to nie jest tak, że coś powstało 5-6 lat temu i my o tym zapomnieliśmy. Cały czas tworzone są nowsze podręczniki. Tu, jak państwo widzą, mamy szereg wydawnictw. Wszystkie są darmowe, dostępne są w Krajowym Biurze ds. przeciwdziałania Narkomanii. Organizujemy również konferencje, na które corocznie zapraszamy gminy z całego kraju. Jest około 100- 150 przedstawicieli samorządu lokalnego, gdzie rozmawiamy na temat diagnozy, monitoringu. Ostatnie trzy konferencje były konferencjami międzynarodowymi. Ostatnia konferencja w zeszłym roku dotyczyła międzynarodowych standardów jakości w redukcji narkotyków. Są to konkluzje Rady Europejskiej z września zeszłego roku opracowane w trakcie Łotewskiej prezydencji. Te konferencje odbywają się we współpracy z Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej. W zeszłym roku to były minimalne standardy. Dwa lata temu poświęciliśmy tematykę konferencji Europejskim Standardom Profilaktyki Uzależnień. Ponieważ przeszliśmy od tworzenia gminnych programów diagnozy w kierunku dania narzędzi gminom do dobrej jakości profilaktyce. Mieliśmy międzynarodowych ekspertów z międzynarodowego projektu. Również Międzynarodowe Centrum polityki społecznej wydało taki krótki przewodnik, dotyczący Europejskich standardów. Mamy dużą publikację akademicką dotyczącą standardów. Powstał również krótki przewodnik. W drugiej połowie roku będziemy przedstawiać narzędzia do szkoleń do implementacji standardów. Jednym z głównych adresatów będzie samorząd lokalny. Mamy duże wsparcie i dobrą współpracę z Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej. Oprócz tego współpracujemy z innymi partnerami. W lutym br. odbyła się duża konferencja - „Urban Drug Policies”, gdzie mieliśmy ekspertów z zagranicy, przedstawicieli różnych miast- z Lizbony, Frankfurtu, Wiednia, Kopenhagi, którzy mówili o przeciwdziałaniu narkomanii na poziomie lokalnym. Powstała deklaracja Warszawska. Ta konferencja była organizowana przede wszystkim przez polską sieć polityki narkotykowej we współpracy z Krajowym Biurem i Urzędem Miasta Warszawy, ponieważ ten poziom samorządowy jest dla nas bardzo ważny. Chciałem Państwu również powiedzieć o systemie programów rekomendowanych. Krajowe Biuro zaprosiło do współpracy Instytut Neurologii, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Państwowa Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Celem było stworzenie systemu programów rekomendowanych, czyli wzorcowych dobrze ewaluowanych programów, które będą dotyczyć nie tylko problemów uzależnień. Powstała baza programów rekomendowanych. Każda organizacja pozarządowa może taki program rekomendowany zgłosić, i dostaje wówczas taki certyfikat czterech agencji. Zachęcamy samorząd lokalny do finansowania tych programów. Jak wiedzą państwo- nie jest to łatwe, ponieważ posiadamy system zdecentralizowany. To samorząd decyduje na co te środki mają być wydatkowane. Wnioskuje to na podstawie diagnozy. Chciałam na koniec powiedzieć państwu, to był projekt Profnet, który dotyczył przede wszystkim organizacji pozarządowych, ale również w jakimś stopniu dotyczył samorządu lokalnego. Miałem przyjemność prowadzić 8 debat regionalnych, w których brali udział przedstawiciele samorządu. Celem tego projektu było m.in. stworzenie większej ilości programów rekomendowanych. W tej chwili jest tylko 15 programów rekomendowanych. Te działania były podjęte w tym celu, aby gminy miały większe możliwości wyboru. Duże znaczenie miało również wspieranie swoich lokalnych organizacji pozarządowych w przygotowaniu tych programów. Był to projekt, który się właśnie zakończył. W lutym była konferencja dotycząca programów rekomendowanych. W tym roku, proszę państwa planujemy kolejne konferencje dla samorządu lokalnego po to, aby dyskutować na temat narodowego programu zdrowia. Trudno oczekiwać, abyśmy bez dialogu z samorządami będziemy narzucać pewne rozwiązania. Na stronie krajowego Biura jest zapowiedź naszej konferencji, która będzie 27, 29. czerwca dla samorządów lokalnych. Będzie ona nosiła nazwę: „Narkotyki – Narkomania. Polityka, Nauka i Praktyka” Zapraszam państwa serdecznie. Pod koniec roku będzie organizowana druga konferencja kierowana do samorządu lokalnego, gdzie będziemy promować narzędzia do implementacji europejskich standardów. Pierwsze szkolenia już się odbyły. Miałem przyjemność prowadzić takie szkolenia w Warszawie, również w przyszłym miesiącu będę je prowadził na Litwie i na Łotwie. Jak widać inne kraje również są zainteresowane wdrażaniem europejskich standardów jakości uzależnień od narkotyków. Zachęcam do odwiedzania naszej strony Krajowego Biura i drugiej- Centrum Informacji, na której jest dział Krajowego Biura. Dziękuję państwu za uwagę.

Przewodnicząca posel Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dziękuję za przedstawienie informacji. Przechodzimy teraz do dyskusji. Kto z państwa chce zadać pytanie lub wypowiedzieć się na temat przedstawionych informacji?

Dyrektor WOTUW Opole - Ewa Gawin:

Chciałam zwrócić uwagę na zapis artykułu 9. ustawy „ O wychowaniu w trzeźwości”, który mówi o pobieraniu daniny publicznej, jaką jest opłata za hurtową sprzedaż alkoholu przez samorzady województw. W artykule 9. ust.1. pkt 2.: „ Obrót hurtowy w krajach napojami alkoholowymi, zawartości do 18 % alkoholu, może być prowadzony tylko na podstawie zezwolenia wydanego przez marszałka województwa.” Ust. 3.: „Organ, o którym mowa w ust. 2. , który wydaje zezwolenie na obrót przedsiębiorcom, posiadającym siedzibę na terenie województwa” Ten przepis obowiązuje od czerwca 2001 roku. Jego intencją pewnie było to, żeby dać samorządom województw środki na działania określone artykułem 4. ustawy i 9. tej ustawy. Proszę zobaczyć, co się stało. Te zezwolenia wydawane są na okres dwóch lat i jeśli przedsiębiorca płaci tę daninę publiczną na terenie danego województwa, to uzyskuje prawo do handlu alkoholem na terenie całego kraju. Jeśli przyjmujemy, że 34 mln. przychodów za 2015 rok, które pozyskały województwa ze sprzedaży hurtowej, tj około 80 gr. na jednego mieszkańca, to gro tych środków trafiło do czterech województw. Są to województwa: lubelskie, mazowieckie, śląskie, wielkopolskie. W województwie wielkopolskim, przychody z tego tytułu są czterdziestokrotnie wyższe niż w województwie lubuskim. I podobnie ma się sytuacja w tych województwach, które mają tak duże przychody. Mimo, że zadania województw są takie same, osób pijących na tym terenie jest taka sama populacja. Przedsiębiorstwa te sprzedają alkohol na terenie sąsiednich województw, to przychody są kumulowane w miejscu ich siedziby. I to jest jeden z powodów dla których samorzady województw nie posiadają wystarczających środków na programy profilaktyczne. Myślę, że działania artykułu 9. zostały bardzo mocno zweryfikowane przez procesy gospodarcze w ciągu ostatnich 15. lat. Należy się nad tym procesem pochylić. Myślę, że właściwym rozwiązaniem byłoby dzielenie daniny publicznej w stosunku do liczby mieszkańców danego województwa. Bowiem nie rozmawiamy tylko i wyłącznie o osobie, która jest uzależniona, ale skutkach choroby alkoholowej, która osiąga całe rodziny. Dziękuję bardzo.

Fundacja Praesterno - Tomek Kowalewicz:

Tak, jak wspomniał pan Artur Malczewski, skończyliśmy z końcem kwietnia realizację dwuletniego programu dotyczącego wsparcia organizacji pozarządowych działających w obszarze profilaktyki uzależnień. W ramach tego programu przygotowaliśmy m.in. raport pt.: „Finansowanie działań profilaktycznych w obszarze uzależnień” we współpracy z Krajowym Biurem i ekspertami z PARPA-y. Dotyczy on analizy profilaktyki w nieco węższym zakresie niż ten temat, którym zajmujemy się w tej chwili. Ten raport pokazał, że istnieje problem z diagnozą sytuacji w Polsce ze względu na to, o czym mówił pan dyrektor NIK z Poznania i niechęci gmin do współpracy. Ta współpraca przejawiała się, że nie wszystkie gminy dostarczały roczne sprawozdania. Tak się dzieje właściwie do dzisiaj. Wiem, że tak jest jeśli chodzi o diagnozę finansowania narkomanii. Te dane, którymi dysponujemy nie są pełne choćby ze względu na to, że gminy nie wywiązują się w pełni z tych obowiązków sprawozdawczych, z których powinny się wywiązywać. Próbowaliśmy nawiązać kontakty w gminach z osobami odpowiedzialnymi za te sprawozdania. Uzyskaliśmy dostęp do danych osobowych osób, które te sprawozdania przygotowywały z materiałów Krajowego Biura ds. przeciwdziałania Narkomanii i okazało się, że jest bardzo duża fluktuacja, jeśli chodzi o te osoby, które zajmują się tą sprawą na poziomie gmin. Także tu bardzo wspieram tą tezę, o której mówił pan Malczewski. Szkolenia reprezentantów gmin zajmujących się problematyka narkomanii na poziomie lokalnym powinny być kontynuowane i ciągle, ponieważ ludzie się zmieniają. Prawdopodobnie duża część osób, które się tym zajmowały to nie byli ci, którzy byli do tego przygotowywani w ramach programu tuningowego Hiszpańskiego czy w ramach szkoleń, które były co jakiś czas organizowane. Dziękuję.

Dyrektor Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Czarnym

Borze - Jacek Kasprzak:

Zacnę od wspomnienia historycznego. Od czasów, kiedy było bardzo dobrze, tzn. od czasów, kiedy gminy nie dostały pieniędzy ze zezwoleń - byłem wtedy pełnomocnikiem wojewody w województwie Piotrkowskim, i pieniądze, które były przeznaczone w zasadzie na te same cele, co teraz dalej są w ustawie. I to, co gminy mają robić, szły poprzez biuro pełnomocnika wojewody. Aby pieniądze były wydatkowane, najpierw była rzetelna ocena- jakie są potrzeby w województwie. W dawnym województwie Piotrkowskim, poradnie które wtedy powstały, są do dzisiaj, dlatego że jasno wynikało, że są białe plamy. Dzisiaj w wielu województwach z tych białych plam- jeśli chodzi o leczenie odwykowe- jest bardzo dużo i ciężko zaangażować władzę powiatu do tego. Niechęć do wydawania jest przeogromna. W innych gminach gdzie spory jest problem z uzależnieniem od alkoholu i od narkotyków. Gminy wolą finansować tzw. punkty konsultacyjne niż wspierać powstawanie poradni, która była by finansowana z NFZ-u. Dlaczego? - Jest proste rozwiązanie- dlatego, że wtedy w takim punkcie może pracować przypadkowa osoba, jak to się określa- „znajomy królika”, który bierze spore środki. Bo godzinowo są to kwoty dużo wyższe niż te, które dostaje pracownik leczenia odwykowego. Tak jest na terenie naszego województwa. W związku z tym nie ma za bardzo woli, aby te działania połączyć z siłami leczenia odwykowego. Ponadto pojawia się duże niebezpieczeństwo, ponieważ punkty konsultacyjne, które są jak sama nazwa mówi do kierowania, do konsultacji osób z problemem uzależnienia, członków rodzin- przemocy, do odpowiednich instytucji i służb. Zaczynają oni prowadzić psychoterapię, bo jest to dość intratny interes. I tam, terapeuci, którzy w placówce służby zdrowia zarabiają dajmy na to 20 zł na godzinę, to tam dostają 70 zł. I to jest dosyć atrakcyjna zmiana. Niebezpieczeństwo jest takie, że w punktach konsultacyjnych nie podlegają żadnemu nadzorowi merytorycznemu, nie mają superwizora, nie mają odpowiedniego wykształcenia. Jeden z moich wniosków jest taki, aby nie tylko wydzielić leczenie odwykowe od psychiatrii. Część tych środków, które idą ze środków i wojewódzkich, jak i gminnych, przeznaczyć na to, by 30-50 % było przeznaczone na leczenie odwykowe. Myślę, że wówczas dużo problemów, które są na terenie gmin byłyby systematycznie, skutecznie rozwiązywane. Wtedy każda gmina miałaby odpowiednią pomoc merytoryczną. Tak naprawdę wiele instytucji jest bezradnych wobec gmin. Tylko państwo, jako parlamentarzyści mogą zainicjować zmiany, które jakoś uszczelniłyby te problemy. Powinny być doprecyzowane wytyczne. Osoby, które zasiadają w komisjach gminnych powinny przychodzić odpowiednie szkolenia. Mało które województwo korzysta z konsultacji WOTUW-ów. Tylko kilka gmin współpracuje z nami. Według mnie są mankament w konkursach i zadaniach w problemach uzależnień, które gminy mogłyby prowadzić, to głównym czynnikiem jest cena. Wg mnie nijak ma się kryterium ceny, gdy trzeba ocenić merytoryczność. Ważne są kompetencje prowadzących, celowość etc. i wtedy rzeczywiście te programy rekomendowane mają szansę. Wiadomo, że jeżeli da się niższą cenę, to wygra ten program, który ma znamiona dobrej profilaktyki, ale tylko z nazwy. Dziękuję.

Związek Pracodawców „Browary Polskie” - Danuta Gut

Dzień dobry. W dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie dwóch połączonych komisji i zostało przyjęte sprawozdanie z wykonania ustawy „ o wychowaniu w trzeźwości” za rok 2014. Pozwolę sobie zacytować: „Z jednej strony wspomniano, że zmniejszyła się dostępność alkoholu, nastąpiła zmiana struktury spożywanego alkoholu, mniejsza jest liczba wypadków z udziałem nietrzeźwych, jest spadek spożycia per capita, spowolnienie trendu wzrostowego. Większość Polaków spożywa alkohol na niskim poziomie szkodliwości. Tylko 11,9 % pije szkodliwie. Zaś z drugiej strony wskazano, że niewielka liczba gmin realizuje efektywne oddziaływania profilaktyczne. Tylko 8,5% środków wydawanych jest na działania profilaktyczne kierowane do młodych. Mniejsza jest aktywność komisji w zakresie podnoszenia kompetencji oraz kontroli punktów sprzedaży. Zmniejszyła się liczba placówek pomagająca dzieciom z rodzin dotkniętych problemem alkoholizmu. Administracyjne i prawne ograniczenie dostępności ekonomicznej i fizycznej najskuteczniejszymi narzędziami ograniczenia problemów alkoholowych. Czy w państwa ocenie tą drogą będzie można uzyskać ten efekt, o którym państwo rozmawiacie? Dziękuję bardzo.

Dyrektor WOTUW w Stalowej Woli - Sławomir Grab:

Dzień dobry państwu. Nazywam się Sławomir Grab. Jestem dyrektorem WOTUW w Stalowej Woli (woj. podkarpackie). Przeżywam pewien dysonans, ponieważ pani przewodnicząca na samym początku zaznaczała bardzo istotne elementy, dla których się spotkaliśmy, gdzie było poruszane przede wszystkim problem dofinansowania leczenia odwykowego. Natomiast głównym słowem, które się tu przewija jest „profilaktyka”. Nie chcę być źle zrozumiany- bardzo jestem za profilaktyką. Zdaje się jednak, że w naszej świadomości nie dość dokładnie funkcjonuje „leczenie/terapia uzależnień” w odniesieniu do środków gminnych czy wojewódzkich. Problem polega na tym, że borykaliśmy się przez lata z brakiem pieniędzy, później płatnikiem był NFZ, który słysząc, że są dofinansowania ze środków gminnych, wycofywał się z niektórych stawek. I odwrotnie- samorządowe organy wskazywały jako płatnika NFZ. Byliśmy więc w błędnym kole. Jest to jedna rzecz, którą chcę zauważyć. Kolejną jest fakt, że WOTUW są zupełnie niewykorzystywane w tej sprawie. W moim przekonaniu są to placówki, które skupiają wysokiej klasy specjalistów w szerokim zakresie, przede wszystkim jeśli chodzi o terapię. Różne są rozwiązania w przekazywaniu pieniędzy. W niektórych województwach w ogóle te pieniądze nie są przekazywane na leczenie, w niektórych, poprzez Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej. Nie jest to szczęśliwe rozwiązanie, ponieważ jest to kolejny pośrednik. Po drodze dzieją się różne historie- programy przeciwdziałania przemocy, programy profilaktyczne. Dominują jednak w treści tego, co jest w województwach. W związku z tym samo leczenie schodzi na dalszy plan. Jeżeli już są, to są to warszawskie realia, które trochę znam z racji superwizowania placówek. Wymagania urzędników względem pracowników są tak koszmarnie. To jest jeden etap- sprawozdawczość. To jest nieporozumienie. NFZ mógłby uczyć się skrupulatności, dociekliwości. Pomijam fakt, że są kontrolne działania nieetyczne, kiedy np. urzędnicy wchodzi na zajęcia terapeutyczne, co jest kompletnym nieporozumieniem. Terapeuci nie mają odwagi zaprotestować, gdyż boją się utraty środków bądź nieżyczliwej opinii. W moim przekonaniu nadużyć jest bardzo dużo. I tutaj trudno od razu o jakieś wnioski. Wydaje się jednak, że pojęcie „terapia uzależnień” wymaga doprecyzowania. Ostatnie refleksja- pod pojęciem „profilaktyka trzeciorzędowa” kryje się często nielegalnie uprawiana psychoterapia (DDA, praca z dziećmi, socjoterapia itp.). Merytorycznie woła to o pomstę do nieba. Mamy tu bardzo dużo do zrobienia. Moim zdaniem bez profesjonalnego wsparcia WOTUW, to się nie uda. Dziękuję.

Wydział Prawny i Nadzoru Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie - Krystyna Kollbek-Myszka:

Pracuję w Urzędzie Wojewódzkim w Krakowie. Chciałam odnieść się do konkluzji, która padła przed chwilą o pewnej bezradności organów nadzoru wobec wadliwych programów rozwiązywania problemów alkoholowych. Wojewoda może wydać rozstrzygnięcie nadzorcze stwierdzające nieważność uchwały Rady Gminy, tylko jeżeli rada naruszyła w sposób istotny prawo. To samo- kierując skargę do sądu administracyjnego, należy wskazać naruszenie prawa w sposób istotny. Stąd może biorą się obawy nadzoru, stwierdzania nieważności pewnych zapisów programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, że należałoby wskazać te konkretne i istotne naruszenie przepisu prawa. Tymczasem nieraz zapisy budzą wątpliwości, czy to rzeczywiście jest profilaktyka, czy nie. Możemy to zakwalifikować, bądź nie. Proponowałabym, za pośrednictwem pani przewodniczącej, aby organ nadzoru korzystały z możliwości mediacji sądowych. W przypadku wątpliwości co do zgodności z prawem, należy skierować sprawę do sądu z wnioskiem o przeprowadzenie mediacji z gminą. Brałam udział w takiej mediacji. Przekonałam wówczas organ wykonawczy, tj. pana burmistrza do wadliwości programu, i gmina sama zmieniła zapisy programu. Czyli gdzieś, gdzie trudno byłoby udowodnić w sposób istotny naruszenie prawa, istnieje możliwość przekonania gmin o niedoskonałości, wadliwości programów gminnych profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych. Dziękuję uprzejmie.

Dyrektor WOTUW Opole- Ewa Gawin:

Szanowni państwo, w strukturach mojego zakładu jest oddział detoksykacyjny. Trudno

mi się odnieść do sprawozdania Państwowej Agencji, natomiast mogę powiedzieć, co dzieje się u nas. Na oddział detoksykacyjny trafiają osoby najbardziej doświadczający skutków choroby alkoholowej. Jest tam bardzo dużo leczenia somatycznego spowodowanego używaniem alkoholu. Muszę państwu powiedzieć, że na 20- osobowym oddziale nie zdarzyło mi się, aby mniej niż 50% było pacjentów, którzy pierwszy raz w ogóle rozpoczynają leczenie. Średnio to około 70%- pacjenci po raz pierwszy trafiający na oddział. Z punktu widzenia tego oddziału nie sędzę, aby zmniejszała się liczba osób, które spożywają alkohol, lub wchodzą w uzależnienie. To są moje doświadczenia i moje wyniki obserwacji.

Dziękuję.

Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku - Ewa Szczypior:

Odnosnie przygotowywania programów profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii. Z naszego doświadczenia wynika, że wszelkie problemy społeczne, których programy rozwiązywania powstają jednoosobowo, nie angażują władz tylko wynikają z konieczności nakazowej powstawania tych programów, skutkują tym, że traktowane są one po macoszemu, nie są doskonale merytorycznie. Tam, gdzie się udało stworzyć w województwie Pomorskim sposobem interdyscyplinarnym i faktycznie grupą, która reprezentuje różne instytucje, które powinniśmy w danej gminie zaangażować do powstania programu, to jednocześnie dobrze pracując z tą grupą są uwzględniane potrzeby, ambicje, rozważane są porażki. Większa jest niejako odpowiedzialność za realizację tych programów. Jest to trudna praca natomiast, podejmowana u podstaw daje rezultaty. Ludzie tworzą to, co jest dla nich ważne na podstawie diagnozy, która muszą mieć, aby wiedzieć o czym mówią, tego bronią i to starają się realizować. Dziękuję.

Dyrektor WOTUW Kielce - Dariusz Zwierzchowski:

Bardzo spodobał mnie się pomysł o przepisach dyscyplinujących, ponieważ rzeczywiście te środki, które wpływają do gmin za wydane zezwolenia, to one właściwie są dodatkowymi środkami niejednokrotnie w budżecie gminy wykorzystywanymi na przeróżne cele. Opisuje się je „pięknymi” hasłami związanymi z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Przy okazji może byłaby taka sposobność, aby w niektórych zapisach ustawowych doprecyzować pewne rzeczy np. związane z możliwością dofinansowywania placówek odwykowych właśnie z tych pieniędzy gminnych. Ponieważ gminy robią to na ogół niechętnie, a taka potrzeba jest ewidentna szczególnie w małych miastach powiatowych, gdzie starostwa mają obowiązek prowadzenia poradni leczenia uzależnień, ale nie mają środków na to. Środki takie mają gminy i województwa. Z opłat za wydane zezwolenia za sprzedaż detaliczną i hurtową. Nie ma gmina wprost takiej deklaracji, która Pkt. 1.: Zwiększanie dostępności terapeutycznej można dofinansowywać działalność poradni terapeutycznej. W poradniach znajdujących się w miastach powiatowych, bywa niekiedy taka sytuacja, że kontrakt z NFZ jest mały. Wówczas specjalista pojawia się tam co jakiś czas, jednakże z niewielką częstotliwością, co uniemożliwia prowadzenie systematycznej terapii. Istnieje więc bezwzględna potrzeba, aby środki z opłat za wydane zezwolenia wsparły wyraźniej działalność placówek odwykowych. Jest potrzeba wsparcia wszystkich placówek, ale szczególnie tych, które funkcjonują na znikomym poziomie. Dziękuję bardzo.

Dyrektor WOTUW w Czarnym Borze - Jacek Kasprzak:

Chciałbym się odnieść do tego, co powiedziała pani Ewa. Niezwykle ważnym problemem jest to, co mówiła pani z „Browarów Polskich”. Myślę, że są to dość cwane i przemyślane działania, wówczas te opłaty są widocznie pomniejszone. W skali województwa dolnośląskiego przez ostatnie lata, były to kwoty sięgające miliona. Teraz to niecałe 400 tys. Jest to dość duży spadek, jeśli chodzi o te środki. W związku z tym w skali województwa warto realizować nie tylko te zadania wojewódzkiego ośrodka- tzw. pozamedyczne. Mam tu na myśli nadzór specjalistycznego, szkolenia, konferencje- to cały czas staramy się robić. Myślę, że pomysł uszczelnienia i ograniczenia tego, że

hurtownia może rozprowadzać alkohol tylko na terenie województwa, które ma siedzibę, a jak nie to w inny sposób te środki powinny być rozdzielane, tak jak pani Ewa proponowała. Wokół naszego WOTUW udało nam się stworzyć sieć poradni, które w miastach, które dotąd nie miały takich placówek i były białe plamy czy bezpośrednio podlegają w strukturze WOTUWU. Też są na zasadzie porozumienia. Nowe placówki dostają program na zasadzie konsultacje, superwizje. Możliwość prawnego zapisu uprawniającego do wykupywania świadczeń w placówkach publicznych służby zdrowia, byłoby dużym wsparciem dla placówek a gminy miałyby możliwość realizacji podstawowych działań, aby te poradnie powstawały. A jest to możliwe. Tu kolega Darek powiedział o 7 tys. na poradnię w Żąbkowicach Śląskich. Jest to śmieszne, prawda? Dla przykładu- moja poradnia w Świdnicy, która ma 60 tys. mieszkańców – to jest kontrakt około 300 tys. W mieście, w którym udało się od podstaw stworzyć poradnię- Kamienna Góra- 25 tys. mieszkańców- kontrakt 200 tys. Musimy mówić o takich liczbach, aby placówka sensownie działała, miała specjalistów, mogła się szkolić, mieć nadzór itd. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dziękuję bardzo. Przedstawione przez państwa informacje przybliżają nam, jak duży mamy problem jeśli chodzi o profilaktykę i leczenie uzależnień. Ten zespół powstał m.in. po to, abyśmy mogli się spotykać i byśmy faktycznie mogli po uzyskaniu wszystkich informacji, pracować nad zmianą ustawy „O wychowaniu w trzeźwości”.

Asystent Przewodniczącej Zespołu Piotr Szypiorowski:

Przedmiot dzisiejszego posiedzenia czyli „Efektywne wykorzystywanie środków z opłat za wydawanie przez gminy zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych” należy przyznać, że działania podejmowane przez Najwyższą Izbę Kontroli, Regionalne Izby Obrachunkowe, PARPA i Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii są spójne i w jednoznaczny sposób wskazują gminom prawidłową ścieżkę postępowania z gminnymi programami. Można zaryzykować stwierdzenie, że główny problem, kwestie przestrzegania rekomendacji PARPA może zostać rozwiązany tylko na gruncie prawnym. Tu przychyliam się do tego, co powiedziała pani dyrektor, że taka formuła spowodowałaby rozwiązanie powstałej trudności. Istotnymi są problemy zasygnalizowane przez państwa w drugiej części spotkania. Dziękuję państwu za udział w posiedzeniu.

Przewodnicząca poseł Małgorzata Zwiercan (WiS):

Dziękuję bardzo. Zamykam piąte posiedzenie Parlamentarnego Zespołu ds. Rozwiązywania Problemów Uzależnień.

Czarnków, 1 lipca 2016r.

K.1710.2.2016

Regionalna Izba Obrachunkowa
w Poznaniu

ZASTRZEŻENIE

Na podstawie art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych niniejszym zgłaszam zastrzeżenie do pkt 7 ppkt.2 wniosków pokontrolnych zawartych w wystąpieniu pokontrolnym WK-0911/60/2015 z dnia 1 czerwca 2016r.

Kontrolujący wskazali na konieczność przywracania niewykorzystanych środków w latach kolejnych na przeciwdziałanie alkoholizmowi i przeciwdziałanie narkomanii (art. 18² ustawy z dnia 26.10.1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

W obrocie jest kilka kategorii środków, z których dochody muszą być wydawane na konkretne cele jak np. dochody z opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska. Tworzy się dla nich odrębne załączniki w budżecie a środki w ciągu roku wydaje zgodnie z przeznaczeniem. Art. 263 ustawy o finansach publicznych wskazuje jednak na roczność budżetu a co za tym idzie niezrealizowane kwoty wydatków budżetowych wygasają z upływem roku budżetowego. Ustawodawca nie przewidział żadnego mechanizmu przywracania tych środków do budżetu a szczególnie już w przypadku gdy gmina osiąga niedobór na koniec roku (jak po roku 2015). Do podobnych wniosków dochodzą również organy kontroli. Potwierdza to także RIO w Kielcach w piśmie z dnia 14 lipca 2015r. Pismo wskazuje, że gmina nie ma obowiązku przeznaczania niewykorzystanych w poprzednim roku środków na te same cele w roku kolejnym. Środki te będące ogólną nadwyżką można przeznaczyć w kolejnym roku na dowolne cele.

W związku z powyższym uważam, że we wskazanym wniosku pokontrolnym dokonano naruszenia prawa poprzez błędną wykładnię art. 18² ustawy z dnia 26.10.1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Z poważaniem

BURMISTRZ

Franciszek Strugała

K.1710.02.2016

Czarnków, 1 lipca 2016r.

**Regionalna Izba Obrachunkowa
w Poznaniu**

Dotyczy- pisma w sprawie wyników kompleksowej kontroli gospodarki finansowej WK-0911/60/2015 z dnia 1 czerwca 2016r. doręzonego do Urzędu Miasta Czarnków 06 czerwca 2016

Odpowiadając na wskazane wyżej pismo uprzejmie informuję o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych:

1. Skarbnik Miasta oraz służby finansowe zostali zobowiązani do wyeliminowania nieprawidłowości w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz przestrzegania zasad zawartych w ustawie z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013r. poz. 330) i rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010r. w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2013r. poz. 289 ze zm.) oraz ustalonych w przepisach wewnętrznych.

Pracownicy otrzymali kopie zaleceń pokontrolnych, po ich szczegółowej analizie podczas bezpośredniego spotkania z kierownictwem Urzędu określono zalecenia i wyznaczono odpowiedzialnych oraz terminy wykonania i tak w szczególności:

- 1) Skarbnik Miasta został zobowiązany do uzupełnienia polityki rachunkowości o aktualny wykaz nazw systemów informatycznych za pomocą których jednostka prowadzi księgi rachunkowe z określeniem aktualnych wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia ich eksploatacji; wniosek został wykonany w ramach zarządzenia Burmistrza Miasta Czarnków nr 191/2016 z dnia 29 czerwca 2016r,
- 2) zobowiązano służby finansowe, by bezzwłocznie poprawić sposób dokonywania zapisów operacji gospodarczych występujących w jednostce na kontach przewidzianych do stosowania w Zakładowym planie kont, w związku z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a

Pl. Wolności 6
64-700 Czarnków
tel. +4867 255 28 01
fax +48 67 255 26 77
um@czarnkow.pl

ustawy o rachunkowości i w razie potrzeby uzupełnić zakładowy plan kont; zalecenie zostało wykonane- plan kont został uzupełniony, zapisów dokonuje się zgodnie z zaleceniami;

- 3) zobowiązano służby finansowe by stosowały przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy, zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmować w księgach rachunkowych i wykazywać w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną,
- 4) zobowiązano służby finansowe, by w księgach rachunkowych jednostki ujmować wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty,
- 5) zobowiązano służby finansowe by do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w okresie sprawozdawczym, mając na uwadze, że zgodnie z § 18 ust. 2 rozporządzenia okresem sprawozdawczym jest miesiąc,
- 6) zobowiązano służby finansowe do stosowania zasad funkcjonowania kont określonych w załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia oraz przyjętej polityce (zasadach) rachunkowości, uwzględniając wskazane przez Regionalną Izbę Obrachunkową nieprawidłowości i opisany we wnioskach pokontrolnych sposób postępowania.

Wszystkie wnioski z tego zakresu zostały wykonane.

2. W zakresie gospodarki kasowej omówiono wskazane nieprawidłowości z pracownikiem kasy i zalecono natychmiastowe ich wyeliminowanie. Zobowiązano kierownika Referatu Finansowego do zwiększenia nadzoru nad pracą kas oraz do zaktualizowania w terminie do końca lipca br. „Instrukcji kasowej” ponadto planujemy przeprowadzenie zmian organizacyjnych, które mają na celu poprawę działania kas.
3. Zobowiązano Skarbnika Miasta oraz kierownika Referatu Finansowego, by sprawozdania finansowe przygotowywali w sposób rzetelny, ujmując w nich wszystkie informacje, w zakresie ustalonym we wzorach tych sprawozdań, stanowiących załączniki nr 5 i 9 do rozporządzenia, zgodnie z przepisami art. 4 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości.
4. Zobowiązano Skarbnika Miasta, by inwentaryzację przeprowadzać zgodnie z przepisami określonymi w art. 26 i 27 ustawy o rachunkowości, a w szczególności tak, aby obejmowała: ogół czynności związanych z ustaleniem rzeczywistego stanu aktywów i pasywów wykazywanych w księgach rachunkowych na oznaczony dzień, porównanie rzeczywistego stanu ze stanem księgowym w celu sprawdzenia, czy występują między nimi różnice, rozliczenie i doprowadzenie stanu księgowego do stanu występującego w rzeczywistości. Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych.
5. Zobowiązano Skarbnika Miasta i kierownika Referatu Finansowego, by sprawozdania w zakresie operacji finansowych sporządzać zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U.

z 2014r. poz. 1773) oraz by sprawozdania budżetowe przygotowywać zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014r, poz. 119).

6. W zakresie spraw podatkowych zobowiązano właściwych merytorycznie pracowników do:
 - a) rzetelnego dokonywania czynności sprawdzających w zakresie przedkładanych deklaracji podatkowych, stosownie do przepisów art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015r. poz. 613 ze zm.). Od czasu ujawnienia nieprawidłowości w trakcie kontroli, pracownicy weryfikują w ramach czynności sprawdzających określonych w art. 272 ustawy posiadanie przez osoby podpisujące upoważnienia do reprezentowania podatników, a w przypadku stwierdzenia braków formalnych w deklaracji, bądź wypełnienia ich niezgodnie z ustalonymi wymaganiami, podejmują działania określone w ustawie tj. w szczególności wzywają podatników do uzupełnienia deklaracji o wymagane podpisy lub złożenia pełnomocnictw. Zobowiązano pracowników, by jeżeli istnieją przesłanki do dokonania korekty deklaracji przez organ podatkowy przestrzegać zasad określonych w art. 274§2 ustawy,
 - b) dokonywania przypisów podatków na kontach podatników na podstawie skutecznie doręczonych decyzji,
 - c) prowadzenia dla każdego podatnika odrębnego konta w każdym podatku, stosownie do przepisów §11 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010r w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. Nr 208, poz. 1375); zalecenie wykonane,
 - d) zwiększenia nadzoru nad realizacją dochodów z tytułu należności podatkowych pobieranych przez Miasto w celu zapewniania ich egzekucji oraz wykorzystania możliwości ich zabezpieczenia w trybie i w sposób określony w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa, w tym zakresie planujemy także dokonanie zmiany organizacyjnej,
 - e) zaokrąglania wynagrodzenia za inkaso do pełnych złotych.

Ponadto w ramach kontroli zarządczej planujemy dokonanie zmian organizacyjnych w Referacie Finansowym.

7. Dokonano zmiany „Procedury rozliczania inkasentów opłaty targowej” zapewniając jej zgodność z faktycznie stosowanymi zasadami.
8. Pouczono pracownika zajmującego się wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych o bezwzględnej konieczności spełniania przez przedsiębiorców wymagań formalnych, a w przypadku wątpliwości zobowiązano do wzywania do uzupełnienia wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
9. Zobowiązano służby finansowe do klasyfikowania dochodów w sposób zgodny z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych; zalecenie zostało wdrożone.

10. Wyeliminowano pomyłkę pisarską w piśmie przyznającym dodatek specjalny dla pracownika zgodnie z intencją pracodawcy.
11. Zobowiązano właściwego merytorycznie pracownika, by nagrody jubileuszowe obliczać zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 stycznia 1997r. w sprawie szczególnych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz.U. z 2011r. Nr 127, poz. 721 ze zm.); niewłaściwie naliczona nagroda zostanie rozliczona z pracownikiem w lipcu br.
12. Zobowiązano właściwego merytorycznie pracownika, by Zarządowi Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych składać deklaracje poprzez teletransmisję danych w formie dokumentu elektronicznego według ustalonego wzoru, w terminie określonym w art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011r. Nr 127, poz. 721 ze zm.).
13. Niewłaściwie naliczony zwrot kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych nie będących własnością pracodawcy zostanie rozliczony z pracownikiem w terminie do końca lipca br. Pracownik dokonujący naliczeń został zobowiązany do ścisłego przestrzegania rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów nie będących własnością pracodawcy (Dz.U. Nr 27, poz. 271 ze zm.).
14. Wdrożono działania, by wyeliminować nieprawidłowości w zakresie udzielania i rozliczania zaliczek, udzielania zaliczek pracownikom delegowanym w podróż służbową poza granice kraju, pouczono pracowników o obowiązujących w tym zakresie przepisach i uregulowaniach wewnętrznych.
15. Zobowiązano właściwych pracowników do prawidłowego rozliczania należności pieniężnych z tytułu odbywania podróży służbowych tj. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki społecznej z dnia 29 stycznia 2013r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. z 2013r. poz. 167).
16. Wszyscy pracownicy odpowiadający za przygotowywanie umów i dokonujący zleceń zostali zobowiązani do określania co najmniej czternastodniowych terminów płatności, tak aby zapewnić możliwość przestrzegania obowiązku regulowania zaciągniętych zobowiązań w terminach wyznaczonych przez kontrahentów i wynikających z zawartych umów, mając na uwadze przepisy art.44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych, stanowiące, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

17. Rada Miasta Czarnków uchwaliła wymagania, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami, prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, a także grzebowisk i spalarni zwłok zwierzęcych i ich części (uchwała nr XXIV/150/20166 z dnia 31 maja 2016r. opublikowana w Dz. Urz. Województwa Wielkopolskiego poz. 3724), opracowano wniosek dla przedsiębiorców, firma która wykonuje to zadania dla Gminy Miasta Czarnków została zobowiązana do uzyskania właściwego zezwolenia.
18. Zasady dotyczące zaciągania zobowiązań, a mianowicie zaciąganie ich do wysokości kwot wydatków określonych w uchwale budżetowej i planie finansowym oraz w ramach upoważnień udzielonych przez Radę Miasta są zawsze stosowane.

Wskazane przez RIO nieprawidłowości wynikały ze sposobu interpretacji przepisów w konkretnych jednostkowych przypadkach.

Umowę na świadczenie usługi polegającej na „Odbiorze i zagospodarowaniu odpadów komunalnych z terenu Miasta Czarnków od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy” za kwalifikowano do katalogu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki, tym bardziej że po zmianie przepisów gmina stała się właścicielem odpadów. W związku z uznaniem takiej interpretacji za nieprawidłową zastosujemy się do zalecanego sposobu postępowania.

W odniesieniu do umowy o świadczenie usług polegających na zastępstwie procesowym i doradztwie w zakresie zastępstwa procesowego w postępowaniu o zwrot nadpłaconego podatku VAT uznano, że sposób określenia wynagrodzenia w formie „premię za sukces”, czyli że warunkowe wynagrodzenie było należne wyłącznie w przypadku odzyskania VAT oznacza, że w momencie zawarcia umowy Gmina Miasta Czarnków nie zaciągnęła zobowiązania finansowego, ponieważ jego powstanie było uzależnione od uprzedniego, warunkowego i niepewnego przychodu, z którego wydatek miałby być sfinansowany. Taka interpretacja przyświecała też określeniu wartości zamówienia. W tym okresie były to pionierskie umowy zaciągane w specyficznych, niepowtarzalnych warunkach. Wskazane w wystąpieniu pokontrolnym wnioski wynikają z odmiennej interpretacji wypracowanej na bazie późniejszej praktyki, doświadczeń i orzecznictwa KIO, powstałych po okresie, podlegającym kontroli. Kolejnych tego typu umów nie planujemy, ale gdybyśmy planowali podporządkujemy się wnioskowi pokontrolnym w zakresie trybu wyboru wykonawcy, określania maksymalnej wysokości wynagrodzenia i zasad zaciągania zobowiązań.

19. Zobowiązano właściwych merytorycznie pracowników do przestrzegania ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 poz. 2164 ze zm.) ze szczególnym uwzględnieniem wniosków pokontrolnych.

20. Zobowiązano Skarbnika Miasta, by w Wieloletniej Prognozie Finansowej w załączniku pn. „Wykaz przedsięwzięć do WPF” wykazywał wszystkie zadania obciążające budżety lat przyszłych, stanowiące przedsięwzięcia w rozumieniu przepisów art. 226 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013r. poz. 885 ze zm.).
21. W zakresie wniosku, by umowa na obsługę bankową budżetu Gmina Miasta Czarnków nie obejmowała Miejskiego Centrum Kultury ustaliliśmy, że MCK w Czarnkowie podpisał odrębną umowę w dniu 18 czerwca 2013r.
22. Dokonano imiennego upoważnienia pracownika Urzędu Miasta Czarnków-pełnomocnika ds. organizacji pozarządowych do akceptacji dokumentów dotyczących rozliczeń udzielonych dotacji.
23. Zobowiązano Skarbnika do opracowania zarządzenia regulującego zasady rozliczania dotacji podmiotowych przez instytucje kultury, dla których organizatorem jest Miasto Czarnków. Dotacja udzielona na 2016r. zostanie rozliczona wg nowych zasad.
24. Zobowiązano pracowników koordynujących udzielanie dotacji podmiotom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych do przestrzegania zasad określonych w przepisach ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2016 r. poz. 239) ze szczególnym uwzględnieniem opisanych we wnioskach pokontrolnych nieprawidłowości.
25. Prawne formy władania nieruchomościami Miasta zajętych przez jednostki organizacyjne zostaną uregulowane poprzez oddanie ich jednostkom w użyczenie.
26. Wskazano właściwym merytorycznie pracownikom stwierdzone nieprawidłowości związane z dochodzeniem należności ze stosunków cywilnoprawnych i zobowiązano do ich wyeliminowania; po okresie podlegającym kontroli dokonaliśmy zmian organizacyjnych, które mają na celu usprawnienie dochodzenia należności.
27. Wniosek dotyczący analizy wydatków poniesionych na wynagrodzenia nauczycieli jest realizowany na bieżąco, po doświadczeniach roku podlegającego kontroli w 2015r. wyeliminowania konieczności wypłaty dodatków uzupełniających.

We wskazanych obszarach, w których stwierdzono nieprawidłowości zwiększony zostanie nadzór i kontrola. Dodatkowo wdrożenie zaleceń przez pracowników zostanie objęte audytem wewnętrznym.

Z poważaniem:

BURMISTRZ

Franciszek Strugała